

**SAMEN
WERKINGS
VERBAND**

VO De Langstraat

Samen versterken!

Ondersteuningsplan 2022-2026

Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs De Langstraat

**SAMEN
WERKINGS
VERBAND**

VO De Langstraat

Deel A Algemeen

Inhoudsopgave

Deel A Algemeen.....	2
A1 Voorwoord.....	5
A2 Inleiding	6
A3 Evaluatie Ondersteuningsplan 2018-2022	8
A4 Landelijke ontwikkelingen	11
A4.1 Landelijke verbeteracties voor onze schoolbesturen en SWV.....	13
Deel B Gezamenlijke ambitie en uitgangspunten.....	15
B1 Visie 15	
B2 Missie.....	15
B3 Leidende principes.....	15
B4 Ambitie	16
B5 Doelen	19
B6 Grenzen aan Passend Onderwijs	20
Deel C Dekkend netwerk	21
C1 Inleiding	21
C2 Passend Onderwijs op schoolniveau	22
C2.1 Basisondersteuning.....	22
C2.2 Leerwegondersteuning in het VMBO	23
C2.3 Praktijkonderwijs.....	23
C3 Passend onderwijs op bovenschools niveau	24
C3.1 Versterking basisondersteuning	25
C3.2 Arrangementen	28
C3.3 Orthopedagogisch didactisch centrum Boost!	29
C4 Voortgezet speciaal onderwijs	31
C4.1 Toelaatbaarheidsverklaringen	32
C4.2 Samenwerking met het voortgezet speciaal onderwijs	32
C4.3 Specifieke vormen van speciaal onderwijs	33
C5 Inclusiever onderwijs.....	34

C6	Overgangen in onderwijs en ondersteuning	34
D	Samenwerking	36
D1	Inleiding	36
D2	Samenwerking met en voor leerlingen	36
D3	Samenwerking met ouders.....	38
D3.1	Samenwerking tussen ouders en scholen bij de aanmelding	38
D3.2	Positie van ouders bij het aanvragen van een TLV.....	39
D3.3	Onderwijs(zorg)consulenten, klachten, bezwaren en geschillen	39
D3.4	Communicatie en ouder- en jeugdsteunpunt (OJS)	40
D3.5	Ouders en medezeggenschap, de ondersteuningsplanraad	40
D4	Samenwerking met de gemeenten	41
D4.1	Aansluiting onderwijs en jeugdhulp.....	41
D4.2	Leerplicht en passend onderwijs	43
D4.3	Leerlingenvervoer	44
Deel E	Organisatie van het samenwerkingsverband	45
E1	Inleiding	45
E2	Inrichting van de organisatie	45
E2.1	Governance structuur	45
E2.2	Uitvoeringsstructuur	48
E3	Kwaliteitsbeleid	50
E4	Financieel beleid.....	52
E4.1	Financiële uitgangspunten	52
E4.2	Financiële buffer	54
E4.3	Baten en lasten.....	54
E4.4	Inkoop en aanbesteden	55
E4.5	Risicoparagraaf.....	55
Deel F	Jaarplan 2022	57
Deel G	Bijlagen61	
Bijlage G1	Afkortingen.....	61
Bijlage G2	Overzichten scholen en schoolbesturen	62
Bijlage G3	Overzicht van alle gemeenten c.q. woonplaatsen	64

**SAMEN
WERKINGS
VERBAND**

VO De Langstraat

Bijlage G4	Ontwikkelingsperspectiefplan	65
Bijlage G5	Scan met 13 kwaliteitsindicatoren	66
Bijlage G6	Afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen	66
Bijlage G7	25 verbetermaatregelen overheid november 2020.....	70
Bijlage G8	Vangnetbepaling	72

A1 Voorwoord

Voor u ligt *Samen versterken!*, het ondersteuningsplan (OP) van samenwerkingsverband VO De Langstraat voor de jaren 2022-2026. Met dit nieuwe plan sluiten we een intensieve periode af van terugkijken en vooruit denken. Wat hebben we allemaal met elkaar bereikt en wat willen we de komende vier jaar samen neerzetten? In het afgelopen jaar hebben we deze vragen in diverse bijeenkomsten met ondersteuningscoördinatoren, directeuren, toezichhoudend bestuurders, leden van de ondersteuningsplanraad en beleidsmedewerkers en wethouders van de gemeenten onderzocht. We zijn begonnen met verkennende bijeenkomsten met stellingen die, vanwege covid-19, digitaal werden bediscussieerd. Steeds stond hierbij centraal wat in ons samenwerkingsverband haalbaar en reëel is. Op basis van de uitkomsten van deze bijeenkomsten zijn vanuit het directeurenoverleg twee type werkgroepen ingesteld. Een werkgroep onderzocht de knelpunten die uit onze missie naar voren kwamen en de kansen die gezamenlijk kunnen worden opgepakt. Een viertal andere werkgroepen heeft op basis van de al in kaart gebrachte uitdagingen van ons dekkend netwerk voorstellen ontwikkeld voor bovenschoolse voorzieningen. Alle uitkomsten zijn besproken met de vertegenwoordigers van de betrokken scholen.

Dit voorbereidingsproces heeft geresulteerd in *Samen versterken!* Het resultaat markeert het begin c.q. de doorstart van verschillende samenwerkingsprocessen om onze doelen langs scherpe beleidsprioriteiten te bereiken. Het proces laat ook de grote inhoudelijke betrokkenheid en professionaliteit zien van de mensen die Passend Onderwijs in ons samenwerkingsverband dagelijks vormgeven. Met enige trots constateer ik dat in de afgelopen jaren een hecht netwerk is opgebouwd, waarin we vanuit de inhoud met elkaar discussiëren, ervaringen delen en van elkaar leren. Iedereen zet zich in om voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte de best passende, thuisnabije onderwijsplek te realiseren. Heel veel dank aan allen die hebben meegewerkt aan de totstandkoming van dit ondersteuningsplan.

Marijke van der Meer
Directeur-bestuurder

A2 Inleiding

Het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs De Langstraat (SWV) heeft als doel om voor alle leerlingen met een ondersteuningsbehoefte een passende, thuisnabije onderwijsplaats te realiseren in regio De Langstraat en een deel van Altena.

Het SWV bestaat uit de deelnemende schoolbesturen, die in gezamenlijkheid de benodigde ondersteuning willen bieden op scholen voor regulier VOs, in bovenschoolse onderwijsvoorzieningen en op scholen voor VSO. Het SWV is op deze wijze te typeren als een netwerk, waarin ieder bijdraagt aan de gezamenlijke doelstellingen en waarin kennis en ervaring wordt gedeeld. Het SWV is relatief klein. Tegelijkertijd liggen de gemeenten waarmee het SWV in drie verschillende GGD-regio's en is er dus veel afstemming noodzakelijk. Specifiek voor het SWV is dat er geen VSO-scholen zijn gesitueerd binnen de regio.

Terugblik

De afgelopen jaren is de basisondersteuning van alle scholen beter gedefinieerd en beschreven. De scholen hebben de ondersteuningsstructuur vormgegeven, protocollen opgesteld en zich verder geprofessionaliseerd in de ondersteuning van specifieke behoeften van leerlingen. Vanuit het SWV zijn verschillende initiatieven ondernomen om de basisondersteuning van scholen voor regulier voortgezet onderwijs (VO) verder te versterken (onder meer maatwerkondersteuning). Daarnaast is met de praktijkschool een specifieke onderwijsvorm gerealiseerd voor leerlingen in het praktijkonderwijs (PrO) die vanwege hun internaliserende problematiek gebaat zijn bij een beschutte kleine setting. Het OPDC Boost! heeft leerlingen ondersteund die in het regulier onderwijs uit dreigden te vallen, door middel van het bieden van crisis- en tijdelijke interventieplaatsen en preventie van thuiszitters. Scholen voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO) bieden tot slot een grote range aan specialistische ondersteuning in de ons omringende regio's.

Inspectie

Scholen en SWV hebben met elkaar oplossingen gezocht - en vaak gevonden - voor de uitdagingen die Passend Onderwijs met zich meebrengt. De inspectie herkent de vooruitgang, heeft haar vertrouwen uitgesproken over de stappen die het SWV heeft gezet naar aanleiding van de eerder gegeven herstelopdrachten en heeft het SWV weer opgenomen in de reguliere vierjaarlijkse cyclus van toezicht. Uit de evaluatie van het OP 2018-2022 bleek dat we veel voor elkaar hebben gekregen, maar dat niet alles al is gelukt.

Thuisnabij

Uit de evaluatie blijkt ook dat het feit dat er geen VSO-scholen in onze regio aanwezig zijn, tezamen met een stijgend deelnamepercentage in het VSO, ertoe leidt dat minder leerlingen thuisnabij, dat wil zeggen nabij hun eigen woonplaats, kunnen worden ondersteund.

Onze drie beleidsprioriteiten

Om passend thuisnabij onderwijs voor alle leerlingen mogelijk te maken, zijn voor de komende vier jaar drie beleidsprioriteiten gekozen.

- We zetten alles op alles om de basisondersteuning van de VO-scholen verder te versterken, zodat zij meer leerlingen een adequate ondersteuning kunnen bieden. Scholen hebben hierin een eigen rol, het SWV ondersteunt deze versterking met verschillende initiatieven op het gebied van kwaliteit, innovatie en specifieke advies- en maatwerktrajecten.
- We gaan het bovenschools netwerk versterken met specifieke arrangementen uitbreiden ter ondersteuning van VO-scholen en Boost! met behulp van VSO-expertise, zodat leerlingen met een specialistische ondersteuningsbehoefte in de regio (tijdelijk) kunnen worden opgevangen.
- We blijven financieel gezond. Met een goede financiële basis kunnen we nu en in de toekomst, met elkaar, de juiste ondersteuning blijven bieden aan leerlingen.

Naast deze drie prioriteiten gaat het SWV verder met het verbeteren van haar kwaliteit, onder meer door resultaten te volgen, te analyseren en plannen bij te stellen (PDCA-cyclus) en met het doelmatig inzetten van de middelen. Met deze beleidsprioriteiten zal het SWV de komende vier jaar meer leerlingen thuisnabij die ondersteuning kunnen bieden die zij nodig hebben.

Covid-19

Vanaf maart 2020 is er sprake van een pandemie ten gevolge van covid-19. Deze pandemie heeft tot meerdere lockdowns geleid: periodes waarin VO-scholen waren gesloten en leerlingen digitaal onderwijs kregen. In periodes dat de scholen wel open waren was er sprake van veel verzuim. Leerlingen en onderwijsmedewerkers moesten in quarantaine vanwege een besmetting in de nabije omgeving, ze moesten wachten op een testuitslag of konden niet naar school vanwege een positieve testuitslag. Hoe covid-19 zich de komende jaren zal ontwikkelen is vooralsnog onduidelijk. Wel is duidelijk dat er zorg is over de effecten van de lockdowns op leerlingen. Naast zorg om onderwijsachterstand is er zorg over toenemende eenzaamheid en depressiviteit van leerlingen. Scholen en gemeenten delen deze zorg.

Proces

Delen van het OP 2022-2026 zijn voorbereid in werkgroepen van directeuren. Concepten van het plan zijn besproken in bijeenkomsten met het directeurenoverleg, het toezichthoudend bestuur, de gemeenten en de ondersteuningsplanraad (OPR). Het toezichthoudend bestuur heeft het plan formeel goedgekeurd, waarna het voor 1 februari 2022 (conform de wettelijke termijn) is aangeboden aan de vier gemeenten voor het voeren van op overeenstemminggericht overleg en ter instemming aan de OPR. De OPR heeft op 14 april 2022 ingestemd met het OP en met de gemeenten is overeenstemming bereikt.

Leeswijzer

Het OP 2022-2026 is opgebouwd in zeven delen.

- Deel A vormt de kern van de beleidsvoorstellen.
- Deel B geeft onze visie, missie, doelen en ambities weer.
- Deel C gaat over het dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen van het SWV.
- Deel D beschrijft de samenwerking met leerlingen, ouders en gemeenten.
- Deel E bevat informatie over de organisatie van het SWV en de financiën.
- Deel F toont elk jaar het geldende Jaarplan.

- Deel G is de bijlage met overzichten en procedures.

We beginnen in deel A met de terugblik op de resultaten die in de afgelopen jaren zijn behaald, met de landelijke ontwikkelingen rond Passend Onderwijs en de vertaling daarvan voor ons SWV inzake governance, zorgplicht en programma van eisen voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden.

A3 Evaluatie Ondersteuningsplan 2018-2022

Het SWV heeft het Activiteitenplan 2018-2022 geëvalueerd om de balans op te maken van wat goed gaat en om in beeld te krijgen welke aandachtspunten er zijn voor de volgende planperiode. Het inspectierapport van maart 2021 geeft bovendien een goede externe input voor deze evaluatie (zie en [Inspectierapport](#)). Ook zijn de resultaten van de monitorgesprekken verwerkt in deze terugblik.

Samenwerking en communicatie

In de planperiode 2018-2022 is een aantal belangrijke stappen gezet. Allereerst is er de afgelopen jaren een duidelijke verbetering van de onderlinge samenwerking en de samenwerking met stakeholders bereikt. We weten elkaar steeds beter te vinden, de lijntjes zijn korter geworden. De scholen geven aan steeds beter zicht te hebben op hun basisondersteuning en hun ontwikkeldoelen. De ondersteuningscoördinatoren komen 6 tot 8 keer per jaar bijeen om casussen door te spreken en van en met elkaar te leren. De inspectie constateert in haar rapport dat er een grote mate van tevredenheid is bij ouders, leraren en schoolleiders over de wijze waarop het SWV functioneert. De bereikbaarheid, de oplossingsgerichtheid en de manier van communiceren krijgen hoge waardering.

Afstemming

Er is volgens de inspectie een goede afstemming met gemeenten en jeugdhulp. Met gemeenten en schoolbesturen is het thuiszittersprotocol geactualiseerd. Er ligt nu meer focus op preventief handelen en er is een stappenplan gemaakt hoe te handelen bij langdurig verzuim. In dit kader is afgesproken dat ook leerlingen met zorgelijk geoorloofd verzuim bij het SWV worden gemeld. Scholen geven aan dat het om een relatief grote groep leerlingen gaat, waarbij regelmatig handelingsverlegenheid ervaren wordt. Op dit moment moeten we concluderen dat er lange wachtlijsten binnen de jeugdhulp en bij de Toegang zijn. De problematieken van leerlingen kunnen verergeren wanneer er lang op passende interventies voor leerling en/of het gezinssysteem gewacht moet worden. Bovendien is jeugdhulp vaak voorwaardelijk (voorliggend) voor de onderwijs-ondersteuning, waardoor deze ondersteuning ook uitgesteld wordt. Wachtlijsten zijn er debet aan dat leerlingen langduriger een plaats op het orthopedagogisch didactisch centrum Boost! (OPDC) bezetten, waardoor bij het OPDC eveneens wachtlijsten voor andere leerlingen ontstonden. Het SWV zal de komende planperiode deze situatie met betreffende gemeenten monitoren en bespreken in de lokale educatie agenda teneinde gezamenlijke oplossingen te vinden (zie D4 Gemeenten).

Governance

In de afgelopen planperiode is de governance van het SWV verder verbeterd. De statuten zijn geactualiseerd en er is een directeur-bestuurder aangesteld. Begin 2021 is een kwaliteitsnotitie vastgesteld, waarin beschreven wordt hoe de kwaliteitszorg en de monitoring van het SWV wordt

verbeterd. Onderdeel daarvan is het stellen van concrete doelen en acties en het volgen en analyseren van de resultaten (plan do check act, PDCA-cyclus). De PDCA-cyclus begint bij de doelen in dit ondersteuningsplan en focust op zes indicatoren. De doelen worden in een jaarplan-cyclus verder geconcretiseerd en aangescherpt. Daarnaast is gekozen om een jaarlijkse scan basisondersteuning toe te voegen aan de monitoring- en kwaliteitsactiviteiten. Met deze manier van werken willen we ook recht doen aan de opmerkingen van de inspectie over de kwaliteitszorg.

Kwantitatieve aandachtspunten

Uit de evaluatie van de planperiode 2018-2022 komen de volgende (kwantitatieve) aandachtspunten naar voren.

Deelnamepercentage VSO

In tabel 1 is te zien hoe het deelnamepercentage zich vanaf de start van Passend Onderwijs en in de periode 2016 -2021 ontwikkeld heeft.

Tabel 1: Deelnamepercentage voortgezet speciaal onderwijs (VSO)

	% 2012	% 2016	% 2017	% 2018	% 2019	% 2020	% 2021
Landelijk	3,46				3,62	3,72	3,75
SWV VO De Langstraat	2,66	3,10	3,24	3,38	3,68	4,20	4,34

aantal VSO-leerlingen : aantal totaal VO-leerlingen = deelnamepercentage VSO

Het deelnamepercentage VSO is in de planperiode 2018-2022 fors opgelopen en in vier jaar bijna één procent gestegen (van 3,38 naar 4,34). Hoewel ook landelijk gezien een stijgende trend wordt waargenomen, zien we dat het deelnamepercentage binnen het SWV harder stijgt. Naast het feit dat er steeds meer leerlingen buiten de regio onderwijs volgen - wat haaks staat op de doelstelling om zoveel mogelijk thuisnabij onderwijs te realiseren - heeft een hoog deelnamepercentage ook forse invloed op de begroting van het SWV. In absolute getallen gaat het om kleine aantallen leerlingen: op 1 oktober 2021 waren er 9 VSO-leerlingen meer dan het jaar ervoor. Gezien de beperkte omvang van het SWV hebben lage aantallen relatief veel effect op de deelnamepercentages.

Het SWV heeft geanalyseerd welke mogelijke redenen deze stijging heeft. Als eerste valt op dat de instroom vanuit het primair onderwijs is toegenomen. Bij het samenwerkingsverband primair onderwijs Land van Heusden en Altena (SWV PO LHA) zien we dat het deelnamepercentage speciaal onderwijs (SO) de afgelopen vier jaar fors is gestegen. In de praktijk stromen veel leerlingen van SO door naar VSO. De stijging van het deelnamepercentage SO heeft daarmee een effect op de ontwikkeling van het deelnamepercentage VSO.

Met SWV PO LHA wordt een plan van aanpak opgesteld gericht op het verminderen van deze instroom. Andere redenen voor het stijgend deelnamepercentage zijn onder meer een langere verblijfsduur in het VSO doordat de instroomleeftijd is gedaald, een afname van vrijstellingen van onderwijs waardoor meer leerlingen in het VSO een plaats krijgen en het stagneren van de uitstroom in het VSO door COVID-19. Het SWV heeft als doel om te komen tot een deelnamepercentage dat onder het landelijk gemiddelde ligt. Op het moment dat er meer leerlingen thuisnabij in het VO de

juiste ondersteuning krijgen, kan het SWV meer middelen beschikbaar stellen voor het VO in de vorm van het innovatiebudget, dat een extra impuls geeft aan de versterking van de ondersteuning. In samenwerking met het SWV PO LHA, het VO en het VSO worden verschillende acties uitgevoerd (zie C4 Voortgezet speciaal onderwijs en C5 Inclusiever onderwijs).

Deelnamepercentage Praktijkonderwijs

In tabel 2 is te zien hoe de leerlingenaantallen in het PrO zich de laatste vijf jaar hebben ontwikkeld. Het percentage PrO in 2012 is weergegeven omdat de dienst uitvoering onderwijs (DUO) daar de bekostiging op baseert. Indien het deelnamepercentage hoger is dan het percentage in 2012, houdt DUO extra middelen in bij het SWV.

Tabel 2: Deelnamepercentage praktijkonderwijs (inclusief Veilige route)

	% 2012	% 2016	% 2017	% 2018	% 2019	% 2020	% 2021
Landelijk	2,84	2,99	3,01	3,08	3,16	3,19	
SWV VO De Langstraat	2,95	3,05	3,23	3,27	3,28	3,34	3,05

aantal PrO-leerlingen : (totaal VO-leerlingen – aantal PrO-leerlingen) = deelnamepercentage PrO

Het deelnamepercentage PrO is jarenlang hoger geweest dan het landelijk gemiddelde en ook hoger dan het door DUO in 2012 vastgestelde en bekostigde percentage van 2,95%. Er is een gestage stijging geweest vanaf 2016. Vanaf 2021 is een kentering te zien. Een belangrijke reden hiervoor is dat de aanmeldingen voor het eerste leerjaar dalen, met name een afname van de instroom van leerlingen uit Tilburg. Ouders uit Tilburg kiezen steeds vaker voor het PrO aldaar. Het SWV heeft als doel een deelnamepercentage dat onder het landelijk gemiddelde ligt.

Thuiszitters

Vanaf mei 2018 wordt het beveiligde computersysteem Tommy gebruikt voor de thuiszittersregistratie en voor het maken van jaaroverzichten van thuiszitters.

Tabel 3: aantal thuiszitters geregistreerd in Tommy.

	2019-2020	2020-2021
Langdurig relatief verzuim	16	8
Absoluut verzuim	3	0
Vrijstellingen 5a	9	7

Uit tabel 3 blijkt dat het aantal thuiszitters in twee jaar sterk is afgenomen. Op basis van gegevens van twee schooljaren kunnen we hier nu nog geen zwaarwegende conclusies uit trekken. Uit de interne thuiszittersoverzichten blijkt dat het aantal thuiszitters in het VSO opvallend laag is. Het SWV wil onderzoeken of het VSO de weg naar het SWV voldoende weet te vinden. In de komende periode brengen we de registratie van thuiszitters in het computersysteem verder op orde om processen te kunnen monitoren, verbindingen te leggen tussen partners en inhoudelijk te kunnen adviseren. De samenwerking met ouders en leerling en het hoorrecht van de leerling wordt verankerd in de werkwijze (zie D2 Samenwerking met leerlingen en D3 Samenwerking met ouders).

A4 Landelijke ontwikkelingen

Sinds de jaren negentig van de vorige eeuw voert de overheid beleid om meer leerlingen in het regulier onderwijs ondersteuning te bieden. Na Weer samen naar school (WSNS) en de leerlinggebonden financiering (Igf) volgde in 2014 Passend Onderwijs. Het Ministerie van onderwijs heeft in 2020 de aanpak Passend Onderwijs geëvalueerd en naar aanleiding hiervan een verbeteraanpak met 25 acties ontwikkeld. Deze paragraaf geeft een informatie-overzicht van het nieuwe beleid en de verbeteracties (op hoofdlijnen), die in de periode van dit OP worden geïmplementeerd. De paragraaf eindigt met de vertaling van de verbeteracties voor schoolbesturen en SWV-en binnen ons SWV.

Passend Onderwijs

Passend Onderwijs is in 2014 ingevoerd als antwoord op enkele hardnekkige knelpunten die in de brede evaluatie van het WSNS-beleid, de Igf en het onderwijsachterstandenbeleid (2004) werden gesignaleerd. Het aantal leerlingen in het (V)SO bleef stijgen, terwijl het juist de bedoeling was om leerlingen die extra ondersteuning nodig hadden, meer in het VO te integreren. De gescheiden systemen voor lichte ondersteuning (speciaal basisonderwijs (SBO), leerwegondersteuning (LWOO) en PrO) en zware ondersteuning ((V)SO, Igf) maakten het stelsel complex door onder meer verschillende arbeidsintensieve procedures. Het nieuwe stelsel voor Passend Onderwijs had als doelstellingen onder meer budgettaire beheersbaarheid en transparantie, geen thuiszitters, minder bureaucratie, handelingsbekwame leraren en betere afstemming met andere sectoren.

Decentralisatie

Een belangrijk uitgangspunt van het nieuwe stelsel is *decentralisatie*: de verantwoordelijkheden voor alle leerlingen met een ondersteuningsbehoefte liggen op regionaal en lokaal niveau. Immers, de professionals rond de leerling weten het beste wat voor die leerling nodig is. Het stelsel laat bewust veel ruimte aan schoolbesturen en samenwerkingsverbanden om Passend Onderwijs regionaal vorm te geven en volgens eigen visie te organiseren. Een aantal nieuwe pijlers van beleid werd geïntroduceerd:

- Zorgplicht voor scholen. Scholen zijn verplicht om te onderzoeken of zij, of eventueel een andere school, passende ondersteuning kunnen bieden. Hierdoor hoeven ouders niet meer zelf op zoek te gaan naar een geschikte school.
- Het schoolondersteuningsprofiel (SOP). Hierin moeten schoollocaties aangeven welke ondersteuning zij kunnen bieden. Dit biedt ouders meer helderheid en leraren kunnen zo gericht worden toegerust.
- Nieuwe grotere, regionale samenwerkingsverbanden, waardoor onder meer de bureaucratie kan verminderen. Samenwerkingsverbanden krijgen de middelen voor lichte en zware ondersteuning en moeten besluiten over de toelating van leerlingen in het SBO en het (V)SO. Ouders en leraren krijgen via de OPR medezeggenschap over het beleid, neergelegd in een OP. Het SWV moet overleg voeren met de gemeente(n) om de ondersteuning af te stemmen op de jeugdzorg.

Evaluatie Passend Onderwijs

Uit de landelijke evaluatie van Passend Onderwijs (2020) blijkt dat veel scholen de afgelopen jaren vooruitgang hebben geboekt. Het merendeel van leerlingen en ouders is tevreden met de geboden ondersteuning. Veel samenwerkingsverbanden hebben een meer divers en flexibel ondersteuningsaanbod gerealiseerd en zijn dit aan het uitbouwen. Ook over het V(S)O bestaat tevredenheid. VO-scholen werken beter samen en de samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs is van de grond gekomen. Scholen, gemeenten en jeugdhulp weten elkaar steeds beter te vinden. Thuiszitters zijn beter in beeld.

Tegelijkertijd is er nog regelmatig ontevredenheid, vooral in die situaties wanneer het complexer is om tot goede ondersteuning te komen. Bij leerlingen en ouders is er niet alleen ontevredenheid over de ondersteuning, maar ook over het feit dat ze niet als gelijkwaardig gesprekspartner kunnen meepraten. Sommige scholen adviseren leerlingen en ouders zich te oriënteren op de ondersteuningsmogelijkheden bij andere scholen, om de zorgplicht niet aan te hoeven gaan ('wegadviseren').

Veel leraren hebben Passend Onderwijs ervaren als de zoveelste onderwijsverandering die zorgt voor werkdruk en een gevoel van tekortschieten. De ondersteuningsstructuur op scholen is soms niet voldoende op orde gebracht. Mede hierdoor zien we dat iets meer leerlingen naar het speciaal onderwijs gaan dan in 2014. Nog altijd zijn er evenveel thuiszitters en meer kinderen worden vrijgesteld van onderwijs, mede door het ontbreken van een goed aanbod.

Landelijke verbeteraanpak Passend Onderwijs

De overheid heeft naar aanleiding van de evaluatie Passend Onderwijs een verbeteraanpak opgesteld langs drie lijnen.

- De randvoorwaarden voor Passend Onderwijs worden verder op orde gebracht.
- Er wordt duidelijker gemaakt wat we mogen verwachten van schoolbesturen en samenwerkingsverbanden. Er blijft geen ruimte om vrijblijvend te denken over de opgave en samenwerking.
- Er worden waarborgen ingebouwd om ervoor te zorgen dat partijen doen wat er van hen wordt verwacht. Langs deze lijnen zijn 25 verbetermaatregelen ontwikkeld voor leerlingen en ouders, onderwijs en samenwerkingsverbanden (Zie bijlage G7, 25 Verbetermaatregelen).

Landelijke invoering inclusiever onderwijs

Bij de invoering van Passend Onderwijs was het inclusiever maken van het onderwijs weliswaar geen expliciet doel, maar velen hadden die verwachting wel. Inmiddels blijkt dat het draagvlak voor inclusiever onderwijs in het onderwijsveld alom aanwezig is. In de verbeteraanpak van Passend Onderwijs is de volgende missie gesteld:

We werken in de komende 15 jaar toe naar inclusievere onderwijsvoorzieningen met behoud en doorontwikkeling van het V(S)O naar specialistische netwerken. Zodat leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoefte steeds vaker naar dezelfde school kunnen, (zoveel mogelijk) in de dezelfde klas zitten, samen spelen of elkaar ontmoeten op het schoolplein.

De overheid erkent hierbij dat een dergelijk traject tijd en een behoorlijke transitie vraagt, die alleen stap voor stap kan worden ingezet. De aanpakken van de werkdruk, het lerarentekort en het verbeteren van het huidige Passend Onderwijs gaan hieraan vooraf.

Er zal in het land een palet aan vormen zijn om te komen tot inclusiever onderwijs, waarbij de expertise van het (V)SO op locatie aanwezig is.

A4.1 Landelijke verbeteracties voor onze schoolbesturen en SWV

Het Ministerie van onderwijs implementeert in 2022 en 2023 de in de bijlage G7 opgenomen landelijke verbeteracties. Het SWV volgt deze implementatie en vertaalt de ontwikkelingen in eigen beleid. Voor zover mogelijk zijn de maatregelen in dit plan opgenomen.

- In deel A worden de verbeteracties voor de schoolbesturen en de samenwerkingsverbanden beschreven en vertaald naar ons SWV. Het betreft de verbeteracties strakkere zorgplicht, programma van eisen, meer dialoog met OPR, governance en onnodige reserves
- In Deel C wordt ingegaan op de versterking van de basisondersteuning, het schoolondersteuningsprofiel, de rol van het VSO en het inclusiever onderwijs.
- In Deel D wordt bij samenwerking met leerlingen en ouders onder meer ingegaan op hoorrecht, leerrecht en het ouder- en jeugdsteunpunt.

'Strakkere' zorgplicht, actie 3

In de periode vóór Passend Onderwijs kwam het voor dat leerlingen met een ondersteuningsbehoefte niet door scholen werden toegelaten. Dat resulteerde in zoektochten van ouders langs scholen, terwijl niemand in de regio verantwoordelijk was voor deze leerlingen. Aan deze situatie moest de zorgplicht van schoolbesturen een einde maken. Zorgplicht wil zeggen dat het schoolbestuur, en in de praktijk de schoollocatie, een onderzoekplicht heeft om vast te stellen welke ondersteuning de leerling nodig heeft en wat er binnen de school mogelijk is om de ondersteuning te realiseren. Als de school deze ondersteuning niet zelf kan bieden, is de school verplicht om, in overleg met de ouders, een school in de regio bereid te vinden om de leerling aan te nemen met de benodigde ondersteuning. Dit geldt zowel bij instroom vanuit het PO, als bij zijinstroom vanuit een school voor V(S)O. Er gelden specifieke regels over de verantwoordelijkheden bij instroom en over situaties waarbij de zorgplicht niet van toepassing is.

In de verbetervoorstellen Passend Onderwijs worden acties aangekondigd om de zorgplicht beter te borgen. Zo moet informatie over de zorgplicht worden opgenomen in de schoolgids en op de website van de school. Ook het ouder- en jeugdsteunpunt zal informatie verspreiden over de zorgplicht. Tot slot is zorgplicht een van de onderwerpen in het 'Programma van eisen' (zie hieronder).

Uit de monitorgesprekken blijkt dat de scholen in SWV voldoen aan de zorgplicht. De bereidheid van reguliere scholen om leerlingen die (willen) overstappen vanuit andere scholen in te schrijven is groot: ook VSO-leerlingen zijn welkom.

Programma van eisen, actie 19

Uit de landelijke evaluatie blijkt dat er vaak onduidelijkheid bestaat over de rollen van schoolbesturen en samenwerkingsverbanden. Het Ministerie van onderwijs heeft een Programma van eisen (Programma van eisen voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden) opgesteld om de verantwoordelijkheden van alle betrokkenen bij Passend Onderwijs eenduidig te definiëren. Deze verantwoordelijkheden liggen logischerwijs in elkaars verlengde. Doordat in de huidige wet de taken en verantwoordelijkheden van schoolbesturen, gemeenten en samenwerkingsverbanden open en algemeen zijn geformuleerd en er veel ruimte is gelaten om naar eigen inzicht te organiseren, lopen de taken en verantwoordelijkheden teveel in elkaar over. Door deze vrijheid is er bij een aantal samenwerkingsverbanden een groot gevoel van eigenaarschap, terwijl dit bij een aantal andere samenwerkingsverbanden juist ontbreekt.

Het Ministerie van onderwijs onderzoekt op welke wijze het programma wettelijk kan worden verankerd. Het SWV zal het Programma van eisen waar nodig implementeren.

Meer dialoog met de Ondersteuningsplanraad, actie 20

De OPR heeft instemmingsrecht op het Ondersteuningsplan (OP). Ondersteuningsplannen moeten eens in de vier jaar tegen het licht worden gehouden en aangepast. Met de verbetervoorstellen krijgt de OPR ook instemmingsrecht op de meerjarenbegroting. Zo wordt de OPR beter in staat gesteld de plannen van het SWV in zijn totaliteit te wegen. In ons SWV is de OPR vanaf de verkenning middels stellingen en het agenderen van concept teksten nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van het OP. De Meerjarenbegroting wordt jaarlijks al in de OPR geagendeerd.

Verbetering van governance, actie 21

Het bestuur en het intern toezicht dienen organiek gescheiden te zijn en het intern toezicht dient minimaal één onafhankelijk lid te hebben. In de komende twee jaar onderzoekt het ministerie van onderwijs aanvullende maatregelen. De afgelopen jaren heeft ons SWV al verschillende stappen gezet. Het toezichthoudend bestuur heeft een onafhankelijke voorzitter en de functie van directeur SWV is uitgebreid naar directeur-bestuurder. Hierdoor heeft de directeur-bestuurder meer slagkracht en heeft het toezichthoudend bestuur een andere rol gekregen, van besturen (vooraf) naar toezichthouden (achteraf). De statuten zijn aangepast en er is een reglement bestuur en toezicht vastgesteld. Het SWV volgt de landelijke ontwikkelingen op het gebied van governance.

Aanpak reserves van samenwerkingsverbanden, actie 23

De inspectie hanteert een signaleringswaarde van 3,5% van de baten van een SWV als percentage voor de hoogte van de reserves. Op basis hiervan heeft de overheid geconstateerd dat veel samenwerkingsverbanden bovenmatige reserves bezitten en dat zij zo snel mogelijk plannen moeten maken om deze reserves doelmatig in te zetten op straffe van een generieke korting op de budgetten van alle samenwerkingsverbanden. De sectororganisaties (de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad samenwerkingsverbanden VO en het Netwerk van leidinggevenden passend onderwijs (LPO)) hebben een sectorplan opgesteld dat de goedkeuring van de minister heeft gekregen en hebben vervolgens bestedingsplannen opgesteld. Uit de Meerjarenbegroting van het SWV blijkt dat het SWV haar beperkte bovenmatige reserves tijdig afbouwt.

Deel B Gezamenlijke ambitie en uitgangspunten

B1 Visie

In je jeugd bouw je aan je toekomst. Goed onderwijs levert hier een belangrijke bijdrage aan. De school sluit zo goed mogelijk aan bij de mogelijkheden van leerlingen tot het behalen van een diploma of getuigschrift of leidt toe naar een passende arbeidsplaats of dagbesteding. Om het belang van ontwikkelen te onderstrepen is er enerzijds leerrecht, anderzijds leerplicht. De leerling, ondersteund door de ouders, benut de kansen die het onderwijs biedt.

Leerling, ouders, gemeenten, jeugdhulpverlening en school zijn volwaardige partners die optimaal gebruik maken van elkaars expertise. Kennis helpt daarbij: kennis van passend onderwijs en kennis van elkaars mogelijkheden en expertise. We ontmoeten elkaar, bevragen elkaar, leren van elkaar en spreken elkaar aan. Kennis is kracht.

Het SWV zet zich in om passende ondersteuning te bieden aan leerlingen die een ondersteuningsvraag hebben. Elke leerling gaat in de eigen regio naar een school voor VO, tenzij hij of zij gebaat is bij specialistische ondersteuning in het VSO buiten onze regio. Niet alleen de leerling ontwikkelt zich, ook het onderwijs is continu in ontwikkeling. Iedere school stelt zich de vraag: Als we het beter willen doen voor onze leerlingen, wat moeten we dan doen? En wat moeten we laten?

B2 Missie

Het realiseren van een samenhangend geheel van voorzieningen met alle scholen voor V(S)O zodat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen. Als netwerkorganisatie zoekt het SWV voortdurend de samenwerking en vervult het een coördinerende rol richting meer diversiteit en inclusie op scholen.

B3 Leidende principes

De scholen van het SWV en de partners van gemeenten en jeugdzorg gaan uit van de volgende leidende principes voor Passend Onderwijs.

- Onderwijs is een combinatie van kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming.
- Onderwijs is zoveel mogelijk thuisnabij en vindt plaats in de klas of groep.
- Alle kinderen willen zich kunnen ontwikkelen.
- Toenemende acceptatie van verschillen leidt tot inclusiever onderwijs.
- We gaan uit van wat (wel) mogelijk is.
- Passend Onderwijs is een gedeelde en gezamenlijke verantwoordelijkheid van SWV, gemeenten en jeugdzorg.
- Het belang van de leerling en de samenwerking overstijgt het belang van de eigen organisatie.

- Professionalisering is de basis van ontwikkeling: kennis is kracht.
- We zijn betrokken, committeren ons aan afspraken en spreken elkaar hierop aan.
- De onderwijsondersteuning die we bieden is haalbaar en betaalbaar.

B4 Ambitie

Het SWV: dat zijn alle scholen samen. Dat wil zeggen: de scholen voor VO binnen de regio en de VSO-scholen buiten de regio die bij het SWV zijn aangesloten.

Scholen hebben een gedeelde en gezamenlijke ambitie van maximale talentontwikkeling voor iedere leerling met de beste kans op succesvol doorstromen naar vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding. Daarbij gaan we uit van de kracht en mogelijkheden van de leerling en van de samenwerking met elkaar.

Met een dekkend onderwijsaanbod zorgen we voor een passende onderwijsplek voor elke leerling. Dit kan het onderwijs niet alleen: er is sprake van een samenspel van opvoeding en onderwijs. Leerling, ouders, gemeenten, jeugdzorg en onderwijs hebben hetzelfde doel voor ogen: optimale ontwikkeling. Waar nodig ondersteund door jeugdhulpverlening.

Kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming

In "Het Prachtige Risico van Onderwijs" (2014) stelt Gert Biesta dat het in het onderwijs draait om drie gebieden: kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming.

- Leerlingen doen kennis en vaardigheden op. Dit leidt tot kwalificatie in de vorm van een diploma of bereidt hen voor op arbeid of dagbesteding. In de groep leren leerlingen samenwerken, zich te verhouden tot anderen en rekening met elkaar te houden.
- Leerlingen worden voorbereid op hoe ze hun rol als volwassen burgers in de maatschappij kunnen vervullen: socialisatie. En ze leren zichzelf steeds beter kennen. Zo kweken ze zelfvertrouwen en ontwikkelen ze hun sterke kanten verder: persoonsvorming.
- Het groepsproces op school vormt de leerling: in de les in de klas, tijdens het contact met leeftijdgenoten in pauzes en bij activiteiten buiten schooltijd. Op school komen leerlingen in aanraking met een breed scala aan gewoonten, ideeën en interesses. Dit verbreedt hun horizon en stelt hen in staat keuzes te maken in hoe zij hun leven willen vormgeven.

Haalbare afspraken

Met de juiste ondersteuning profiteren leerlingen optimaal van onderwijs. Als het onderwijsproces stagneert, luisteren we naar wat nodig is en spreken we interventies af met leerling en ouders die gericht zijn op hervatting van deelname aan onderwijs in de klas. De afspraken zijn haalbaar en betaalbaar.

Versterking van de ondersteuning

Het SWV heeft als uitgangspunt dat alle leerlingen binnen het onderwijs de ondersteuning moeten krijgen die zij nodig hebben om tot ontwikkeling te kunnen komen. Bij voorkeur op een school dichtbij huis, zodat zij zich in hun eigen leefomgeving ontwikkelen. Dat kan als het VO hen een

passende onderwijsplek kan bieden, een plek die in voldoende mate tegemoet komt aan hun ondersteuningsbehoefte. De versterking van de kwaliteit van ondersteuning is een constante ontwikkeling die inspeelt op de ervaren toename van complexe problematiek bij leerlingen.

Als de benodigde ondersteuning niet in het VO geboden kan worden, kan een leerling terecht in het kleinschaliger georganiseerde VSO. Het VSO biedt meer specialistische ondersteuning. Indien mogelijk betreft het een tijdelijke plaatsing of onderzoeken we of een combinatie van VSO en VO mogelijk is: symbiose. De reden hiervoor is dat het VO-leerlingen meer keuzemogelijkheden kan bieden die passen bij hun aanleg en ambitie. Veel VSO-leerlingen geven aan dat ze graag naar het reguliere VO zouden gaan.

Doorontwikkeling en versterking van de samenwerking

De ondersteuning die we bieden is in lijn met maatschappelijke ontwikkelingen. In de periode 2021-2035 wordt het onderwijs in Nederland steeds inclusiever. Om inclusiever onderwijs mogelijk te maken vindt in het VO doorontwikkeling van de basisondersteuning plaats. Basisondersteuning is de ondersteuning die wordt verzorgd door de vakdocent, ondersteund door de schoolondersteuners.

Om deze doorontwikkeling te realiseren vraagt het SWV het VO zich de komende periode primair te richten op de ontwikkelvraag van docenten, mentoren en teams. De schoolondersteuners kunnen de professionalisering ondersteunen door medewerkers tijdelijk te begeleiden bij het planmatig en handelingsgericht werken en zo de basisondersteuning naar een hoger niveau te brengen.

Een kansrijke route naar inclusie vraagt daarnaast uitgebreide kennis over groepsvorming en groepsdynamiek: alle leerlingen voelen zich geaccepteerd en ervaren geen uitsluiting. Jeugdzorgpartners, zoals GGD en schoolmaatschappelijk werk, worden bij dit proces betrokken. De samenwerking met deze partners wordt, conform de landelijke ontwikkelingen, verder versterkt.

Doelmatigheid

Het SWV hecht eraan de middelen die zij ter beschikking heeft voor Passend onderwijs doelmatig in te zetten. Dit betekent dat de bureauorganisatie efficiënt is ingericht. Het betekent ook dat het SWV de effecten van de ondersteuning op scholen monitort. Indien hiertoe aanleiding is, worden beleid en inzet van middelen aangepast. Alle scholen kennen de afspraken binnen het SWV en waarderen de samenwerking met elkaar. We communiceren transparant en weten wat we aan elkaar hebben. We spreken elkaar aan als we denken dat het beter kan en laten het ook weten als het goed gaat.

Landelijke ambitie inclusiever onderwijs

Uitgangspunt voor Passend Onderwijs is dat er verschillen zijn tussen leerlingen. Het onderwijs heeft de taak elke leerling passende ondersteuning te bieden zodat deze zich optimaal kan ontwikkelen. Bij de aanvang van Passend Onderwijs beoogde het ministerie het volgende:

- Alle kinderen krijgen een plek die past bij hun ondersteuningsbehoefte.
- Een kind gaat naar een reguliere school als dat kan.
- Een kind kan naar het speciaal onderwijs gaan als intensieve ondersteuning nodig is.
- Scholen hebben de mogelijkheden voor onderwijsondersteuning op maat.
- De kwaliteiten en de onderwijsbehoeften van het kind zijn bepalend, niet de beperkingen.

- Kinderen komen niet meer langdurig thuis te zitten omdat er geen passende plek is om onderwijs te volgen.

In 2020 heeft de minister van onderwijs als beleidsvoornemen geformuleerd dat schoolbesturen gedurende 15 jaar (2021 tot en met 2035) inclusiever onderwijs realiseren. Dit voornemen sluit aan bij de Salamanca Verklaring van UNESCO uit 1994, waarin onder andere wordt verklaard dat:

- Ieder kind unieke eigenschappen, interesses, mogelijkheden en leerbehoeften heeft;
- Ieder kind een fundamenteel recht heeft op onderwijs en in staat wordt gesteld een acceptabel niveau van leren te bereiken en op peil te houden;
- Opleidingen moeten worden ontworpen en onderwijsprogramma's ingevoerd die rekening houden met deze eigenschappen en leerbehoeften.

Inclusiever kan als volgt worden gedefinieerd: het leven met verschil is de norm.

Met meer inclusie in het onderwijs wordt bedoeld dat leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoefte vaker samen dicht bij huis naar dezelfde school gaan. Als het kan zitten ze in dezelfde klas en ontmoeten ze elkaar op het schoolplein.

De zorg voor de leerlingen blijft het uitgangspunt. Voor leerlingen voor wie het VSO de beste route richting vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding is, blijven er, al dan niet tijdelijke, plaatsen in een specialistische setting. De reeds in gang gezette afname van het aantal vrijstellingen voor deelname aan onderwijs, bijvoorbeeld voor kinderen die ernstig meervoudig beperkt zijn, is ook inclusie. Voorheen bezochten deze kinderen kinderdagcentra. Nu gaat deze nieuwe doelgroep steeds vaker naar school in het V(S)O.

Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben geven aan dat meer aandacht, rust en structuur in de klas en op school hierbij helpend zou zijn. Daarnaast vragen ze meer begrip van docenten waarom zij extra hulp nodig hebben en meer aandacht voor wat zij wel kunnen en waar ze goed in zijn. Ze willen bij beslissingen over onderwijs en ondersteuning betrokken worden en uitgaan van wat er, soms op basis van beperkte middelen, wél mogelijk is. De leerlingen zien de versterking van de samenwerking tussen school en jeugdhulp (organisaties) als een belangrijke bouwsteen voor inclusiever onderwijs.

Inclusiever onderwijs in De Langstraat

Wat betekent de ontwikkeling richting meer inclusie voor het SWV? Het SWV gaat stap voor stap meer leerlingen voor wie dit het meest passend is in het VO ondersteunen. Om duidelijk te krijgen voor welke leerlingen inclusiever onderwijs mogelijk is, is verscherpt inzicht in de onderwijsbehoeften van leerlingen nodig. Daarnaast omarmen we inclusieve waarden, dat wil zeggen:

Alle leerlingen horen erbij, mogen bijdragen, kunnen participeren, worden gehoord, gezien en gekend. Alle leerlingen zijn welkom en blijven welkom.

Voor schoolbesturen betekent inclusiever onderwijs dat steeds meer leerlingen met meervoudige en/of complexe ondersteuningsbehoeften samen met leerlingen zonder ondersteuningsbehoefte

naar het VO zullen gaan, waar zij de voor hen aangepaste ondersteuning kunnen krijgen. Besturen zijn primair verantwoordelijk voor de inrichting van het onderwijs en de ondersteuningsstructuur. Het is aan besturen en directies van scholen om docententeams toe te rusten zodat elke docent zijn/haar les in kan richten op een wijze die aansluit bij de behoefte van elke leerling en de zoektocht naar het meest geschikte onderwijsconcept voor de school te koppelen aan het realiseren van inclusiever onderwijs.

Regulier onderwijs is 'grootschalig' georganiseerd en heeft beperkte mogelijkheden tot het maken van aanpassingen op individueel leerling niveau. De route naar inclusiever onderwijs is het kansrijkst als docenten stap voor stap worden meegenomen. De docent maakt de vertaling van het beleid naar de les, maakt leren en ontwikkelen mogelijk en organiseert het leren. Het vraagt van docent en school vertrouwde gewoonten en systemen aan te passen en zich nieuwe gewoonten eigen maken. Partijen kunnen elkaar daarbij ondersteunen door met elkaar te reflecteren en elkaar feedback te geven.

B5 Doelen

Het SWV streeft de volgende doelen na die hun uitwerking krijgen in de activiteiten in het Jaarplan.

Algemene doelen

- Leerlingen nemen zoveel als mogelijk deel aan regulier VO.
- Onderwijs is een groepsactiviteit, vindt plaats in de school en zoveel mogelijk thuisnabij.
- Doelen zijn concreet, afspraken worden vastgelegd en geëvalueerd, taakverdeling is eenduidig, het tijdpad vastomlijnd en steeds gericht op continuïteit van onderwijs.

Doelen medewerkers in de school en de bovenschoolse voorziening

- De medewerker is handelingsbekwaam conform het ondersteuningsprofiel van de school.
- De medewerker werkt integraal handelingsgericht en samen met het ondersteuningsteam.

Doelen school

- De school voldoet aan de zorgplicht.
- De school is gesprekspartner van leerling en ouders over de ondersteuningsbehoefte.
- Het VO faciliteert expertiseontwikkeling voor steeds inclusiever onderwijs in de klas.
- Het VO versterkt de (basis-) ondersteuning.
- Het VSO faciliteert doorstroming naar VO voor leerlingen voor wie dat mogelijk is.

Doelen met interne en externe partners

- Scholen voor V(S)O maken gebruik van elkaars expertise.
- We versterken de samenwerking en afstemming voor de aansluiting jeugdhulp en onderwijs.
- We bevorderen bewustwording op uitvoerend niveau van elkaars ondersteuning en zorg, ook over gemeentegrenzen heen.
- We ontwikkelen onderwijs-zorgarrangementen en onderwijs-zorgvoorzieningen.
- We voorkomen thuiszitten.

Doelen samenwerkingsverband

- Het SWV heeft een dekkend ondersteuningsaanbod.
- Het SWV bevordert kennisdeling en onderlinge samenwerking.
- Het SWV werkt planmatig en doelmatig en is transparant.

Kwantitatieve doelen

- Het percentage leerlingen in het PrO, inclusief de Veilige route, is onder het landelijk gemiddelde.
- Het aantal leerlingen in VSO neemt af naar een deelnamepercentage onder het landelijk gemiddelde. (Nb. De deelname van de nieuwe doelgroep ernstig meervoudig beperkte leerlingen in het VSO is hierop van invloed.)
- Het aantal leerlingen dat vanuit het VO de overstap maakt naar het VSO daalt gedurende de ondersteuningsperiode naar maximaal twintig per jaar.

B6 Grenzen aan Passend Onderwijs

De scholen binnen het SWV zorgen voor de meest passende onderwijsplaats voor iedere leerling, rekening houdend met diens ondersteuningsbehoefte. Scholen en SWV spannen zich hiervoor in, binnen de wettelijke kaders. Desondanks kan er in uitzonderlijke gevallen sprake zijn van overmacht als zeer specialistische expertise moeilijk of niet verkrijgbaar is of wanneer de kosten om te voldoen aan de ondersteuningsbehoefte niet meer in redelijke verhouding staat tot de bekostiging die het SWV van overheidswege ontvangt.

De middelen die het SWV tot haar beschikking heeft zijn gebaseerd op de deelnamepercentages bij aanvang van passend onderwijs in 2012. Sinds die tijd is het percentage leerlingen dat naar het VSO gaat om uiteenlopende redenen gegroeid. Het SWV ervaart hierdoor toenemende druk op de lasten voor specialistische ondersteuning. Dit leidt ertoe dat het SWV keuzes moet maken over de inzet van de middelen: het beleid moet haalbaar en betaalbaar zijn.

Deel C Dekkend netwerk

C1 Inleiding

Het netwerk op hoofdlijnen

Het SWV biedt ondersteuning aan leerlingen met een ondersteuningsvraag door het realiseren van een samenhangend geheel aan ondersteuningsvormen, zodat leerlingen altijd een passende onderwijsplek kunnen krijgen. Er is een continuüm van ondersteuningsvormen van VO naar VSO.

Alle VO-scholen hebben een ondersteuningsstructuur ingericht, hebben medewerkers met specifieke taken (bijvoorbeeld de ondersteuningscoördinator) en hebben kennis en vaardigheden van licht curatieve interventies bij specifieke ondersteuningsbehoeften, zodat leerlingen in de school zo goed mogelijk worden ondersteund. Dit noemen we de basisondersteuning.

Hebben leerlingen een ondersteuningsbehoefte die deze basisondersteuning overstijgt, dan stelt de VO-school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP, zie bijlage G4) op, waarin zij beschrijft wat de ondersteuningsbehoefte is en welke ondersteuning zij heeft geboden. Het OPP vergemakkelijkt de inzet van aanvullende arrangementen en de overgang naar andere onderwijssoorten.

De extra ondersteuning organiseert het SWV op de VO-school en op tijdelijke onderwijsplaatsen buiten de school. Deze tijdelijke onderwijsplaatsen zijn er in de eerste plaats op gericht leerlingen na een specifieke ondersteuning weer terug te laten keren naar het VO.

Als een leerling na de extra ondersteuning nog steeds een specialistische ondersteuningsbehoefte heeft, kan een beroep gedaan worden op de specialistische ondersteuning van het VSO. Op deze manier is een dekkend netwerk aan ondersteuningsvormen gecreëerd.

Opdracht

Het dekkend netwerk van het SWV heeft in zijn huidige vorm twee specifieke aandachtspunten. Het SWV heeft een relatief hoog deelnamepercentage van leerlingen aan het VSO (4,34% versus landelijk 3,75%) en er zijn geen scholen voor VSO in de regio. Deze twee aandachtspunten hebben verschillende gevolgen voor het dekkend netwerk. Het hoge deelnamepercentage betekent dat er veel geld van het SWV naar het VSO gaat en er minder geld resteert voor lichtere ondersteuningsvormen. Terwijl het ontbreken van thuisnabij VSO juist een extra beroep doet op de ondersteuningsvoorzieningen in de regio. De VSO-scholen zijn ver weg en meerdere VSO-scholen hebben beperkte instroommomenten in het jaar, waardoor leerlingen soms lang moeten wachten op een plaats.

Om uit deze vicieuze cirkel te komen wil het SWV het VO beter toerusten om leerlingen te kunnen ondersteunen, zodat zij niet worden verwezen. De versterking van de basisondersteuning is daarom als prioriteit gekozen in dit OP. Daarnaast wordt het OPDC uitgedaagd met een diversiteit aan ondersteuningsvragen, die een specifieke organisatie en inrichting vereisen.

In dit deel wordt het dekkend netwerk beschreven op schoolniveau, op bovenschools niveau en op het niveau van het VSO. Het slot van dit deel gaat over inclusiever onderwijs en de overgangen tussen onderwijssoorten.

C2 Passend Onderwijs op schoolniveau

In deze paragraaf wordt het Passend Onderwijs op schoolniveau beschreven, het niveau waarvoor de school verantwoordelijk voor is. Extra mogelijkheden en arrangementen die op school kunnen worden ingezet, worden beschreven in C3.

C2.1 Basisondersteuning

Basisondersteuning is het geheel van planmatig uitgevoerde licht curatieve interventies binnen de ondersteuningsstructuur die plaatsvinden onder regie en verantwoordelijkheid van de school. Scholen maken een eigen keuze over de wijze waarop ze deze vormgeven (het hoe).

De kwaliteit van de basisondersteuning is afhankelijk van het planmatig, handelingsgericht en opbrengstgericht werken van onderwijsmedewerkers in de school.

- De mentor of coach heeft een rol in de eerstelijns signalering: hij gaat als eerste het gesprek met de leerling aan.
- De ondersteuningscoördinator is, in samenwerking met de leerlingbegeleider, de spil van de ondersteuning die weet welke interne en externe ondersteuning er voorhanden is, die de inzet van ondersteuning en het opstellen van het OPP coördineert en die met de directie het gesprek voert over de (gewenste) ontwikkeling van de ondersteuning in de school, onder andere op basis van de jaarlijkse scan basisondersteuning (zie C3.1 Versterking basisondersteuning). De ondersteuningscoördinator werkt nauw samen met het ondersteuningsteam.
- Het docententeam is bekend met het proces van opschaling: (vroegtijdige) signalering van eventuele ondersteuningsbehoeften, gerichte en passende interventies en geregelde evaluaties.

Jeugdzorgpartners zoals GGD en schoolmaatschappelijke ondersteuning worden bij dit proces betrokken.

Schoolondersteuningsprofiel: het ondersteuningsaanbod van de school

De school beschrijft de basisondersteuning in het SOP. Het SOP geeft daarmee ook aan waar de grenzen van de ondersteuningsmogelijkheden van de school liggen. Het SOP vormt het startpunt van het gesprek met leerling en ouders in hoeverre de school kan voldoen aan de extra ondersteuningsbehoefte van de leerling. Waar nodig wordt de expertise van andere scholen en/of samenwerkingspartners ingezet. Het actuele SOP is te vinden op de website van de school.

In de Verbeteraanpak Passend Onderwijs stelt de wetgever dat ouders en leraren gemakkelijk en snel moeten kunnen weten welke ondersteuning de school kan bieden. Er wordt gewerkt aan een wetwijziging waarin het ondersteuningsaanbod in de schoolgids komt en jaarlijks wordt vastgesteld.

Er zal een overgangperiode zijn, zodat de nieuwe verplichting kan aansluiten op het huidige vierjaarlijkse ritme waarin het SOP wordt opgesteld. In de toekomst wordt het ondersteuningsaanbod jaarlijks, met advies van de medezeggenschapsraad, vastgesteld.

Deskundigheidsbevordering binnen de school

Deskundigheidsbevordering die de school aanbiedt op het gebied van Passend Onderwijs draagt bij aan de versterking van de basisondersteuning. Binnen de doelstelling van Passend Onderwijs kiezen scholen zelf hoe zij hun basisondersteuning versterken en hoe zij schoolondersteuners daarbij inzetten. Financiering van de basisondersteuning vindt in principe plaats door inzet van schooleigen middelen. Het SWV stelt daarnaast een bedrag beschikbaar gericht op de versterking van de basisondersteuning.

Deskundigheidsbevordering binnen het SWV

Scholen delen hun doelen met andere scholen binnen het SWV en verantwoorden hun resultaten en voortgang. Het SWV bevordert expertise- en kennisdeling tussen scholen onderling (zie Kennisdeling en professionalisering ten behoeve van de basisondersteuning).

Landelijke norm voor basisondersteuning

Uit de evaluatie van het Ondersteuningsplan 2018-2022 komt naar voren dat VO-scholen in de afgelopen vier jaar meer kennis hebben gekregen van Passend Onderwijs en van hoe dit binnen de eigen organisatie vormgegeven is. Dit heeft geresulteerd in onder meer een meer efficiënte en op de behoefte van de school afgestemde inzet van aanvullende expertise Passend Onderwijs.

Uit de landelijke evaluatie van Passend Onderwijs bleek echter dat scholen sterk verschillen in hun niveau van basisondersteuning, wat tot onduidelijkheid leidde bij ouders en leerlingen. De overheid wil daarom een landelijke norm voor de basisondersteuning invoeren, waaraan alle scholen moeten voldoen. Er is wetgeving in voorbereiding om deze landelijke norm vast te leggen. Tot die tijd gebruikt het SWV de eigen kwaliteitsstandaarden (zie bijlage G5 Scan met 13 kwaliteitsindicatoren).

C2.2 Leerwegondersteuning in het VMBO

Alle VMBO-scholen die zijn aangesloten bij het SWV bieden vanaf 2019 leerwegondersteuning om leerlingen met leerachterstand, eventueel in combinatie met sociaal-emotionele problematiek, te ondersteunen. Het SWV kent de middelen voor LWOO toe volgens een vaste verdeelsleutel (zie E4.1 Financiële uitgangspunten). Jaarlijks delen de VMBO-scholen de ontwikkeling van de LWOO op hun school met elkaar met behulp van overzichtelijke factsheets. Door populatiebepoortiging gericht in te zetten op professionalisering van docenten, kan de ondersteuning aan leerlingen in het VMBO verder worden versterkt.

C2.3 Praktijkonderwijs

Het PrO is een specifieke vorm van regulier VO met als opdracht jongeren voor te bereiden op wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. PrO-leerlingen hebben moeite met het leren op een

theoretische manier en leren vooral door te doen. De nadruk ligt op praktische en sociale vaardigheden die nodig zijn om een arbeidscontract te kunnen krijgen. In de laatste fase is de stage een belangrijk onderdeel. De verblijfsduur in het PrO is vijf jaar. PrO-leerlingen stromen uit naar dagbesteding, (beschutte) arbeid of het middelbaar beroepsonderwijs (MBO Entree of niveau 2).

Leerlingen komen in aanmerking voor PrO indien ze voldoen aan de volgende criteria:

- een IQ binnen de bandbreedte 55 tot en met 80
- een leerachterstand van 0,5 of meer op tenminste twee van de vier domeinen (technisch lezen, begrijpend lezen, spelling, inzichtelijk rekenen).

Voor toelating tot PrO is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) PrO vereist (zie bijlage G6 Afgifte toelaatbaarheidsverklaringen). MET Praktijkonderwijs biedt daarnaast twee specifieke uitstroomroutes: de schakelroute naar het VMBO en Entree naar MBO2.

Schakelroute

Leerlingen die zich binnen het PrO sterk ontwikkelen, kunnen met een verzwaard programma in leerjaar 2 de overstap naar het VMBO maken en zo hun VMBO-diploma behalen. Over de overstap maken scholen afspraken. Het SWV onderzoekt de mogelijkheid om kansrijke leerlingen in het eerste jaar te onderscheiden en te ondersteunen in het PrO, zodat er in het tweede jaar een geleide overstap naar het VMBO kan plaatsvinden. De leerlingen zitten dan niet meer bij elkaar in een aparte groep, maar sluiten aan bij bestaande VMBO-groepen. Een en ander wordt uitgewerkt in Schakelroute 2.0 dat in het voorjaar van 2022 verschijnt.

Entreeopleiding

Leerlingen die zich binnen het PrO sterk ontwikkelen en kansrijk zijn om hun opleiding op niveau 2 van het MBO te vervolgen, kunnen in het vijfde leerjaar PrO hun Entreeopleiding binnen MET PrO volgen. Leerlingen die tijdens hun PrO-opleiding aantonen dat zij in staat zijn om aan theoriecriteria te voldoen, maken in toenemende mate gebruik van deze mogelijkheid. Ook het aantal leerlingen dat na het afronden van MBO-1 verder studeert voor MBO-2 neemt de laatste jaren toe. De kracht van de Entreeroute binnen PrO is dat de leerling persoonlijk ondersteund kan worden en daardoor meer kans maakt het zelfstandig af te leggen leertraject met succes af te ronden.

C3 Passend onderwijs op bovenschools niveau

Wanneer de basisondersteuning onvoldoende kan bijdragen aan het succesvol vervolg van de schoolloopbaan van een leerling, wordt vanuit het SWV extra ondersteuning ingezet. De extra ondersteuning heeft als doel leerlingen die ondersteuning te bieden, die nodig is om leerlingen binnen het reguliere onderwijs te houden. Het SWV wil een samenhangend geheel aan ondersteuningsvormen realiseren, zodat leerlingen in dit continuüm altijd een passende en thuisnabije onderwijsplek kunnen krijgen.

Verantwoordelijkheden

De basisondersteuning valt onder de verantwoordelijkheid van het VO, specialistische VSO-ondersteuning valt onder de verantwoordelijkheid van VSO-besturen en de bovenschoolse

arrangementen en voorzieningen binnen het dekkend netwerk vallen onder de verantwoordelijkheid van het SWV.

De bovenschoolse ondersteuning van het SWV richt zich op:

- versterking van de basisondersteuning van scholen
- arrangementen voor tijdelijke opvang en ondersteuning.

Bij specifieke arrangementen gelden aanvullende voorwaarden, zoals een OPP en toelaatbaarheidsbesluiten. Financiering vindt plaats door inzet van middelen vanuit het SWV.

C3.1 Versterking basisondersteuning

Een brede en kwalitatief goede basisondersteuning kan ertoe bijdragen dat leerlingen niet aangewezen zijn op aanvullende of specialistische ondersteuning. Het SWV heeft een werkgroep ingericht om ter voorbereiding op dit OP voorstellen te doen over de inrichting en organisatie van de bovenschoolse voorzieningen. Scholen en schoolbesturen blijven verantwoordelijk voor (de versterking van) de basisondersteuning. Het SWV ondersteunt met kwaliteitsmaatregelen en specifieke interventies zoals innovatie, schoolondersteuners (geïntegreerd in het adviesteam), trajectbegeleiding en kennisdeling.

Kwaliteit: Scan basisondersteuning

In 2021 heeft SWV VO De Langstraat een kwaliteitsnotitie samengesteld om de monitoring en kwaliteitszorg te verbeteren. Vanaf 2021 brengen VO-scholen als onderdeel van het kwaliteitssysteem van het SWV middels een scan basisondersteuning (zie bijlage G5 Scan met 13 kwaliteitsindicatoren) het niveau van de basisondersteuning in kaart. De scan is gebaseerd op de 13 kwaliteiten van de basisondersteuning van het referentiekader Passend Onderwijs sectorraden. Tot het moment dat een landelijke norm voor basisondersteuning wordt vastgesteld, worden deze kwaliteiten als leidraad gebruikt.

Met de scan basisondersteuning volgen school en SWV jaarlijks de ontwikkeling van de basisondersteuning volgen. Op basis van de bevindingen stellen VO-scholen een jaarplan op waarin zij aangeven hoe de basisondersteuning verder wordt versterkt en nemen ze aanpassingen op in hun SOP. Dit gebeurt met instemming van de medezeggenschapsraad.

Kwaliteit: scan en monitorgesprekken

De scan is het startpunt voor de monitorgesprekken, die het SWV in het kader van de cyclus van kwaliteitszorg met de VO-scholen voert. In deze gesprekken wordt de stand van zaken opgemaakt en worden knelpunten en wensen met elkaar verkend, zodat de basisondersteuning van scholen en bovenschoolse voorzieningen naadloos op elkaar aansluiten.

Kwaliteit: collegiale visitaties

In 2021 hebben scholen voor het eerst ervaring opgedaan met de scan. De uitkomsten geven een goed beeld van hoe de school de eigen ondersteuning ervaart. Verdiepend inzicht kan worden bereikt als scholen de ondersteuning nader met elkaar onder de loep nemen. Vanuit het SWV zullen

daarom collegiale visitaties worden ingezet om de basisondersteuning als nulmeting te beschrijven, waarna scholen aan de slag gaan om een verbeterplan op te stellen en hun basisondersteuning verstevigen. Door collegiale visitaties wordt op het niveau van zowel de scholen als het SWV veel kennis en inzicht gegenereerd (onder meer door de inzet van interne auditoren).

Innovatie basisondersteuning

Om de basisondersteuning te versterken, stelt het SWV een innovatiebudget ter beschikking. Een VO-school kan jaarlijks vóór 1 oktober een innovatiebudget aanvragen: een budget voor een kalenderjaar voor een concreet omschreven nieuw ondersteuningsinitiatief waardoor het ondersteuningsaanbod binnen de school kan worden uitgebreid. Het gaat om het ontwikkelen van kennis en vaardigheden en/of het ontwikkelen en implementeren van structuren binnen de school om meer leerlingen in het regulier VO te kunnen ondersteunen.

Een innovatief project draagt bij aan de school-overstijgende ontwikkeling van kennis en expertise. De opbrengst wordt gedeeld met de overige scholen van het SWV. Er is er sprake van cofinanciering tussen aanvrager en SWV. De directeur-bestuurder van het SWV is verantwoordelijk voor de goedkeuring van het project, het budget en het monitoren van de kwaliteit en effectiviteit.

Hoogbegaafdheid

In de afgelopen planperiode hebben de drie HAVO-VWO scholen en het SWV, ondersteund door een subsidie, de kennis van en onderlinge samenwerking op het gebied van ondersteuning van leerlingen met hoogbegaafdheid versterkt. De subsidie hiervoor loopt af. De scholen continueren de onderlinge samenwerking. Elke HAVO-VWO-school heeft een specialist op het gebied van hoogbegaafdheid. De specialisten maken deel uit van het hoogbegaafdheidsnetwerk met de andere scholen. De specialist adviseert de directie van de school op het gebied van ondersteuning aan hoogbegaafde leerlingen.

Schoolondersteuners

Op elke school van het SWV zijn schoolondersteuners (de vroegere 'ambulant begeleiders') actief. De school kan deze expertise via het SWV van De Kracht en OC Leijpark betrekken of zelf een schoolondersteuner aanstellen. Indien andere expertise nodig is, kan deze ook elders worden betrokken. Het SWV stelt middelen ter beschikking in de vorm van een bedrag per leerling (zie E4.1 Financiële uitgangspunten). De schoolondersteuner, die ruime kennis hebben van gedragsproblemen ontwikkelingsproblematiek en ondersteuningsbehoeften en hoe hierop in te spelen, ondersteunen (leden van) het onderwijsteam om Passend Onderwijs in de les te realiseren. Ze kunnen scholen adviseren ten aanzien van de versterking van de ondersteuningsstructuur en tevens onderwijsprofessionals adviseren bij het opstellen van OPP's van hun leerlingen. Ze dragen bij aan het duurzaam versterken van de basisondersteuning en vervullen met hun kennis van het specialistisch onderwijs een brugfunctie tussen het reguliere en het specialistisch onderwijs.

Uit de evaluatie van het Ondersteuningsplan 2018-2022 blijkt dat alle VO-scholen een verschuiving zien bij de inzet van expertise. Deze verschuift van ondersteuning van (individuele) leerlingen naar ondersteuning/professionalisering van medewerkers, waardoor de expertise breder wordt benut.

Adviesteam schoolondersteuners

Het SWV wil inspelen van de behoefte van de scholen door de ondersteuning van de schoolondersteuners te verbreden en te versterken. Zij formeert – conform de voorstellen van de werkgroep bovenschoolse voorzieningen – een vast adviesteam van schoolondersteuners, dat door het SWV wordt aangestuurd en extra taken krijgt (onder meer advisering over complexe problematiek en trajectbegeleiding onderwijs-zorg), die nu nog bij de adviescommissie toelaatbaarheid (ACT) en het OPDC zijn belegd. Op deze wijze ontstaat er meer uniformiteit bij de inzet van ondersteuners, wordt de inzet sterker gekoppeld aan de ondersteuningsstructuur van de school en is de adviesfunctie van het SWV dichterbij de scholen georganiseerd.

Een belangrijk doel is het verder toerusten van docenten. Er is meer focus op preventie, op vroegtijdige interventies (in het geval van curatie) en op tijdige inzet van aanvullende expertise met betrekking tot complexe casuïstiek en begeleidingstrajecten. Begeleiding op leerlingenniveau vindt alleen plaats bij de meer complexe casuïstiek waarvoor specifiek specialisme vereist is.

In 2022 wordt het adviesteam in samenspraak met het VO vormgegeven. De inzet van het team wordt gemonitord en in 2024 geëvalueerd.

Samenwerking met het VSO

De werkgroep bovenschoolse voorzieningen heeft voorstellen gedaan om de samenwerking tussen VSO en VO te versterken, gericht op specifieke groepen leerlingen in het VO. Er zijn concrete voorstellen uitgewerkt gericht op:

- Een check-in check-out voorziening met gedragsexpertise op alle scholen
- Vormen van symbiose VO-VSO

Deze voorstellen worden in samenspraak met de V(S)O scholen in 2022 verder uitgewerkt (zie paragraaf 4.2 Samenwerking met voortgezet speciaal onderwijs). Het is de verwachting dat naarmate het VO meer eigen ondersteuningsvoorzieningen inricht en er meer VSO-expertise in het VO wordt ingezet, er minder leerlingen zijn aangewezen op het VSO en het OPDC kan worden afgebouwd.

Kennisdeling en professionalisering ten behoeve van de basisondersteuning

Het SWV is als netwerkorganisatie bij uitstek geschikt voor het delen van kennis, expertise en ervaringen. Naast reguliere overleggen organiseren we jaarlijks thematische bijeenkomsten, een overkoepelend overleg voor toezichthouders en directeuren en nemen we deel aan bijeenkomsten die worden georganiseerd door of met het SWV PO LHA.

Ter versterking van de ondersteuningscoördinatoren organiseert het SWV – aanvullend op de deskundigheidsbevordering van schoolbesturen – zo'n zes tot acht netwerkbijeenkomsten per jaar die gericht zijn op het behandelen van specifieke thema's, kennisuitwisseling, intervisie en specifieke scholing/verdieping. Het SWV wil in de komende periode professionaliseringsbijeenkomsten blijven aanbieden, bijvoorbeeld scholing en netwerkbijeenkomsten voor docenten rond autismespectrumstoornissen (ASS) en externaliserende gedragsproblematiek.

C3.2 Arrangementen

Het SWV stelt arrangementen beschikbaar voor specifieke doelgroepen. Een arrangement betreft altijd een maatwerkspraak tussen school en SWV over een tijdelijke interventie die door de school zelf niet gerealiseerd kan worden. Op deze wijze kan alsnog de benodigde ondersteuning worden geleverd. Het SWV bekostigt deze arrangementen uit de middelen voor zware ondersteuning.

Maatwerkarrangementen voor tijdelijke extra ondersteuning in het VO

Dit maatwerkarrangement kan een VO-school aanvragen als de ondersteuningsbehoefte van een leerling zodanig is, dat hij/zij toelaatbaar is op het VSO. De school organiseert zelf de tijdelijke extra ondersteuning met inzet van schoolondersteuners en/of het VSO, waarbij het SWV voor maximaal een schooljaar aanvullende ondersteuningsbekostiging verleent op declaratiebasis. In de toekenning van dit arrangement wordt omschreven op welke wijze en binnen welke termijn wordt toegewerkt naar (volledige) terugkeer naar onderwijs met minder ondersteuning. Dit arrangement kan ook worden gebruikt voor leerlingen die vanuit (V)SO instromen in het regulier VO.

Uit de jaarlijkse monitorgesprekken komt naar voren dat VO-scholen de bereidheid hebben om leerlingen met een specialistische ondersteuningsbehoefte thuisnabij te ondersteunen met behulp van specialistische expertise. De VO-scholen hebben hun belangstelling voor dit arrangement aangegeven en willen hiermee op korte termijn ervaring opdoen. Het SWV organiseert in het schooljaar 2022-2023 bijeenkomsten met VO- en VSO-scholen om het arrangement verder te ontwikkelen en pilots op te zetten.

Onderwijs-zorg arrangementen

Wanneer ondersteuning vanuit het onderwijs wordt afgestemd met ondersteuning door (jeugd)zorg, is er sprake van een onderwijs-zorg arrangement. Leerlingen in het VO met (een vermoeden van) psychiatrische problematiek die hierdoor risico op uitval in het regulier onderwijs hebben, kunnen ondersteuning krijgen in de vorm van een onderwijs-zorg arrangement psychiatrisch problematiek (OZAPP). Het traject kenmerkt zich door een integrale aanpak gericht op de thuissituatie, het onderwijs en onderzoek en (psychiatrische) behandeling met als eerste doel het voorkomen van verdere achteruitgang. De leerling krijgt snel thuisnabij ondersteuning geboden.

Veilige route Praktijkonderwijs

De praktijkschool binnen ons SWV biedt naast het reguliere PrO de 'Veilige route' aan. De Veilige route is een unieke opleiding voor leerlingen die voldoen aan de toelatingscriteria van het PrO en daarnaast vanwege hun 'internaliserende' problematiek gebaat zijn bij een beschutte kleine setting, waarin onderwijs en ondersteuning wordt verzorgd door een klein vast team. Het SWV ondersteunt deze route in de vorm van een arrangement Veilige route (zie E4.1 Financiële uitgangspunten). De Veilige route is specifiek bedoeld als thuisnabij beschut aanbod. De route is daarom in principe toegankelijk voor leerlingen woonachtig in de regio. Indien er echter plaats is binnen de Veilige Route en de Veilige route voor een leerling uit een ander SWV toch thuisnabij is, kan dat SWV het verzoek doen tot plaatsing in de Veilige route mits zij de bekostiging voor haar rekening neemt.

C3.3 Orthopedagogisch didactisch centrum Boost!

Het OPDC Boost! ondersteunt leerlingen die in het VO dreigen uit te vallen. Plaatsing in Boost! is altijd tijdelijk. Een belangrijke doelgroep zijn leerlingen die met een interventie en specifieke (gedrags-)ondersteuning weer terug kunnen keren naar een VO- school.

De leerling blijft ingeschreven op de school van herkomst en werkt op het OPDC aan het onderwijsprogramma van de school, die daar expliciet verantwoordelijk voor blijft. Indien mogelijk blijft de leerling een deel van de lessen op school volgen. De terugplaatsing wordt begeleid door de medewerkers van het OPDC en is gefaseerd. Door de betrokkenheid van de thuischool bij de OPDC-periode is de school op de hoogte van het traject en wat verder nodig is. Op het moment van terugkeer wordt de expertise van het OPDC overgedragen aan de school, zodat deze met inzet van de schoolondersteuner de juiste ondersteuning kan continueren. Naast een warme overdacht wordt door Boost! nazorg op de school geboden. Scholen weten in toenemende mate voor welke leerlingen plaatsing op het OPDC effectief is.

De doorstroom van OPDC Boost! naar VSO is na een aanvankelijke lichte daling in het eerste covid-19 jaar weer gestegen. In de jaren daarvoor was de trend dat meer leerlingen het OPDC met een diploma verlieten of terugkeerden naar de school van herkomst.

Door een toenemend beroep op de jeugdzorg zijn daar wachtlijsten ontstaan. Daardoor blijven leerlingen langer op het OPDC en ontstaan ook hier wachtlijsten. Naast de tijdelijke plaatsing van leerlingen, krijgt Boost! verzoeken om leerlingen te observeren of te plaatsen in een crisis wanneer de veiligheid van de school in het geding komt. Ook wordt een beroep gedaan op Boost! als een leerling onverhoopt thuis komt te zitten.

Gezien deze ontwikkelingen heeft het SWV de werkgroep bovenschoolse voorzieningen gevraagd voorstellen te doen over de inrichting en organisatie van de arrangementen van OPDC Boost! De werkgroep heeft de (oorspronkelijk bedoelde) reboundfunctie onder de loep genomen, de inrichting van crisisplaatsen en observatieplaatsen en het bieden van maatwerktrajecten ter voorkoming van thuiszitters. De voorstellen hieronder geven de gewenste richting die in 2022 wordt uitgewerkt.

Reboundfunctie

De reboundfunctie blijft het belangrijkste arrangement van OPDC Boost! Met een relatief korte (gedrags-)interventie wordt de leerling in zijn ondersteuningsbehoefte intensief ondersteund, zodat hij versterkt terug kan keren in het VO en niet verwezen wordt naar het VSO. Voorgesteld wordt om het arrangement aan te scherpen onder meer qua duur (maximaal 15 weken), qua dagen (3 à 4 dagen OPDC, rest thuischool), verantwoordelijkheid en eigenaarschap school (gedragsinterventies versus onderwijsprogramma) en qua nazorg (maximaal 6 weken coaching op de thuischool). OPDC Boost! zal door deze maatregelen meer op de scholen aanwezig zijn en onderwijsmedewerkers *on the job* coachen. De expertise in het VO zal hierdoor toenemen. Doordat scholen tegelijkertijd meer eigen ondersteuningsvoorzieningen inrichten, zullen ze minder vaak een verzoek hoeven doen voor plaatsing van een leerling op het OPDC.

Een symbiosevorm van Boost! gericht op preventie en voorkoming van VSO uitstroom zal worden besproken met de VSO-scholen.

Versnelde kortdurende plaatsing (voorheen crisisplaatsing)

Dit arrangement is specifiek bedoeld om in een (onveilige) situatie lucht te bieden aan school en leerling. Gedurende maximaal 5 weken wordt een herstelaanpak uitgevoerd met specifieke gedragsinterventies. De leerling wordt volledig geplaatst (5 dagen), waarbij de thuischool verantwoordelijk blijft voor het onderwijsprogramma. Samen met de school wordt de gefaseerde terugkeer geconcretiseerd.

Voorkomen van Thuiszitters

Door middel van observatie en maatwerktrajecten wordt voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten. Gedurende maximaal 15 weken wordt de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling geobserveerd en wordt deze toe geleid naar een passende uitstroom. Bij aanvang wordt een plan van aanpak opgesteld onder regie van de school en met ondersteuning vanuit de jeugdhulp. In specifieke situaties is eenmalige verlenging met 15 weken mogelijk.

Opbouw Thuiszitters

Is de leerling ondanks alle inspanningen toch thuis komen te zitten, dan zijn we voornemens een integrale aanpak onderwijs-jeugdhulp in te zetten gericht op de opbouw van schoolritme en focus op passende uitstroom. Het is de wens van het SWV om hiertoe maatwerktrajecten in te richten in samenwerking met jeugdhulp. De maatwerktrajecten zijn erop gericht de leerling toe te leiden naar een diploma of een alternatieve vorm van onderwijs of arbeid, zodanig dat de leerling niet thuis blijft zitten. Duur van deze trajecten is maximaal één jaar en inbreng van de jeugdzorg is bij deze trajecten voorwaardelijk.

Uitwerking

Bovenstaande arrangementen hebben ieder een eigen organisatie. Onderzocht wordt hoe de arrangementen deels gezamenlijk en naast elkaar kunnen worden uitgevoerd, zodat de bezetting van het OPDC laag kan blijven. Er is een structurele inzet van jeugdhulp en leerplicht nodig, omdat bij het grootste deel van de leerlingen contextuele problemen spelen en er sprake is van (licht) psychiatrische problematiek. Preventieve inzet van jeugdhulp voorkomt duurdere curatieve inzet bij thuiszitters. Aanvullende financiering vanuit de gemeenten voor de arrangementen voorkomen van thuiszitters is noodzakelijk.

Met de uitvoering van bovenstaande voorstellen wil het SWV tegemoetkomen aan de (soms urgente) ondersteuningsvragen van scholen en leerlingen én tevens conform de doelstelling 'thuisnabij' onderwijs bieden. De voorstellen zullen het komend jaar met scholen en externe partners worden uitgewerkt en neergelegd in het projectplan OPDC Boost!

C4 Voortgezet speciaal onderwijs

Voor leerlingen die meer nodig hebben dan de extra ondersteuning in het reguliere VO werkt het SWV samen met een groot aantal scholen voor VSO. Als leerling, school en ouders tot de conclusie komen dat de ondersteuningsbehoefte van de leerling de mogelijkheden van het VO overstijgt, kan de school een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO aanvragen bij het SWV. Een SWV heeft de wettelijke taak om over de toelaatbaarheid van een leerling tot het VSO te besluiten. Daartoe heeft het SWV de adviescommissie toelaatbaarheid ingesteld. Om onafhankelijk en deskundig te kunnen oordelen, zijn specifieke procedures opgesteld. Deze procedures gaan over de aanvraag (van de school), de beoordeling, de samenstelling van de commissie en de duur van de TLV. Plaatsing in het VSO is, waar mogelijk, tijdelijk. Als een leerling in staat is een diploma te halen streven we ernaar dit plaats te laten vinden in of samen met het reguliere VO (symbiose).

21 VSO-scholen

Leerlingen van het SWV stromen uit naar 21 VSO-scholen in de regio's rond Breda, Den Bosch en Tilburg (zie bijlage G2 Overzichten scholen en schoolbesturen).

Ongeveer twee derde van de in totaal 290 VSO-leerlingen heeft een onderwijsplek gevonden op scholen van drie VSO-besturen (Biezonderwijs, Koraal, HUB Noord-Brabant). De VSO-scholen zijn gelokaliseerd in drie samenwerkingsverbanden VO buiten de regio. Deze grote spreiding kan worden verklaard doordat de regio De Langstraat en een deel van Altena een groot gebied beslaat en leerlingen vanuit hun woonplaats zo thuisnabij mogelijk naar een VSO-school gaan. Elk SWV voert eigen beleid, dit geldt ook voor elke VSO-school. Het VSO heeft naast een groot aantal leerlingen uit de eigen regio op haar beurt te maken met meerdere SWV-en die een beperkt(er) aantal leerlingen aanleveren. Hiervan zijn wij er één. In dit complexe speelveld zijn goede onderlinge communicatie en goede afspraken van groot belang. In de praktijk zijn er vaak al afspraken tussen het VSO en het lokale SWV, wij sluiten hier dan bij aan. We treden regelmatig in overleg met de VSO-scholen die relatief veel van onze leerlingen in huis hebben om de insteek van ons SWV helder te maken en om op het moment dat er nieuwe afspraken in omliggende regio's worden gemaakt, betrokken te worden.

Jeugdzorg en VSO

Een groot aantal leerlingen in het VSO wordt daarnaast ondersteund vanuit jeugdzorg, bijvoorbeeld in de vorm van lichamelijke verzorging of medische handelingen. Ook jongeren met een forse ondersteuningsbehoefte op gebied van gedrag of met psychiatrische problematiek volgen vaak een gecombineerd programma van onderwijs en zorg. Het VSO heeft hier afspraken over met het lokale SWV en de gemeente waarin de school is gevestigd.

Bovengeschetste situatie is voor onze leerlingen verre van ideaal. Het SWV maakt vanuit haar beperkte positie specifieke afspraken, maar deze zijn versnipperd. Het betekent ook dat SWV De Langstraat nu geen speler is om met gemeenten buiten onze regio om tafel te gaan zitten over jeugdhulp op het VSO aldaar. Samen met de eigen gemeenten zetten we daar meer op in. Ook wil het SWV de komende vier jaar met prioriteit VSO-ondersteuning in de regio ontwikkelen (symbiose

met regulier VO en met Boost!) en nauwer samenwerken met de VSO-scholen die veel van onze leerlingen in huis hebben.

Hieronder wordt ingegaan op het proces van afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen, het VSO en specialistische ondersteuningsvormen.

C4.1 Toelaatbaarheidsverklaringen

Aan toelaatbaarheidsverklaringen zijn rechten verbonden (van de leerling), plichten (van het VSO) en financiële consequenties (voor het SWV). Het proces van afgifte van TLV's moet voldoen aan verschillende wettelijke verplichtingen, zodat onafhankelijkheid en gelijkwaardigheid zijn geborgd. Zo moet bijvoorbeeld het advies van de ACT door twee onafhankelijke deskundigen worden geformuleerd: een orthopedagoog en een tweede deskundige. De expertise van de tweede deskundige is gericht op de ondersteuningsbehoefte van de leerling over wiens toelaatbaarheid wordt geadviseerd. Om de onafhankelijkheid van het advies te waarborgen rouleren de leden van de ACT per casus het eigenaarschap en bereiden zij de aanvraag onafhankelijk van elkaar voor. De aanvraag van de school is ondertekend door leerling en ouders en aangevuld met een recent geëvalueerd ontwikkelingsperspectiefplan.

Om bureaucratie te vermijden, worden TLV's voor minimaal twee jaar afgegeven. Is de verwachting dat VSO blijvend de beste optie voor de leerling is, dan geeft het SWV een TLV af voor de nominale verblijfsduur van de opleiding. Indien terugkeer naar VO mogelijk wordt geacht, wordt dit terugkomperspectief expliciet vermeld bij de afgifte van de TLV en wordt de VSO-school verzocht een terugplaatsingsprogramma op te nemen in het OPP van de leerling. Voor een leerling die vanuit het primair onderwijs naar het VSO gaat, geldt woonplaatsbekostiging. Voor uitgebreide informatie over het proces van afgifte van TLV's, zie bijlage G6 Afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen.

C4.2 Samenwerking met het voortgezet speciaal onderwijs

VSO betreft de zwaarste ondersteuningsvorm binnen het dekkend netwerk van SWV VO De Langstraat. VSO wordt onder de verantwoordelijkheid van VSO-besturen aangeboden. VSO-onderwijs is kleinschalig, biedt een passende structuur en is specialistisch. Leerlingen met een intensieve ondersteuningsbehoefte op gedragsmatig of cognitief gebied (zeer moeilijk lerend) vormen de grootste groepen. Daarnaast gaan er leerlingen met een intensieve ondersteuningsbehoefte op fysiek-medisch gebied naar specialistische onderwijsvoorzieningen.

Om goed zicht te houden op de ontwikkeling van onze VSO-leerlingen en te kunnen sturen op deze leerlingenstroom, wil het SWV haar beleidscapaciteit inzetten in de VSO-scholen waar de meeste leerlingen zijn geplaatst en/of die de meeste expertise hebben en met hen een nauwere werkrelatie aangaan. Met deze scholen wordt onderzocht welke rol zij kunnen hebben in het versterken van de samenwerking van het SWV met de scholen. De samenwerking wordt geïntensiveerd om meer informatie uit te wisselen over de leerlingen. Tot slot wordt met hen een plan gemaakt om het

continuüm aan ondersteuning in onze regio te verbreden. Mogelijkheden hiertoe zijn, die nog nader worden gedefinieerd:

- symbiosevormen met het regulier VO (coaching on the job, aparte ‘veilige route’ klassen op andere onderwijssoorten, specifieke voorzieningen).
- symbiosevormen met Boost! Deze samenwerkingsvorm is bij uitstek van belang om VO-leerlingen tijdelijke VSO-ondersteuning binnen ons SWV te bieden.
- ontwikkeling van specialistische netwerken in het kader van inclusiever onderwijs.
- leren van en met elkaar en uitwisseling docenten (leernetwerken en studiedagen).

C4.3 Specifieke vormen van speciaal onderwijs

Het SWV heeft een specifieke opdracht. De wet Passend Onderwijs heeft een aantal doelgroepen buiten de verantwoordelijkheid van het SWV gehouden. Ondersteuning voor anderstaligen, leerlingen met visuele of auditieve beperkingen of leerlingen met epilepsie zijn geen taak van het SWV. Ter informatie worden ze hieronder kort beschreven.

Visuele beperkingen

Blinde en slechtziende leerlingen op scholen voor VO die zijn aangewezen op extra ondersteuning vanwege hun visuele beperking kunnen ondersteund worden vanuit de specialistische voorzieningen van cluster 1. Wanneer het volgen van VO niet haalbaar is, is plaatsing op een speciale school voor blinde en slechtziende leerlingen, een zogenaamde cluster 1 school, mogelijk. Op www.visio.org is hierover meer informatie te vinden.

Auditieve beperkingen

Leerlingen met een auditieve en/of communicatieve beperking, die doof of slechthorend zijn en/of ernstige spraaktaalmoelijkheden hebben en die hiervoor extra ondersteuning nodig hebben, kunnen deze krijgen vanuit de specialistische voorzieningen van cluster 2. Wanneer het volgen van VO niet haalbaar is, is plaatsing op een cluster 2 school mogelijk. Op www.kentalis.nl is hierover meer informatie te vinden.

Epilepsie

Als een leerling met epilepsie in het VO een beroep wil doen op ondersteuning vanuit het landelijke werkverband onderwijs en epilepsie (www.lwoe.nl), kan deze zonder tussenkomst van het SWV worden ingeschakeld. Indien er specialistische ondersteuning nodig is, is plaatsing in het VSO mogelijk via een aanvraag bij het SWV.

Onderwijs aan zieke leerlingen

Voor een leerling die acuut, ernstig of langdurig ziek is kan de school een beroep doen op de landelijke dienstverlening voor onderwijsondersteuning zieke leerlingen (OZL). In het kader van Passend onderwijs kan OZL afspraken met alle betrokken organisaties maken over de inzet van expertise. Mocht langere ondersteuning nodig zijn, dan is de school verantwoordelijk voor een passend aanbod. Ouders, docenten, medewerkers en school kunnen voor meer informatie terecht bij www.ziezon.nl.

Anderstaligen en de internationale schakelklas

Het onderwijs voor leerlingen van 12 jaar en ouder die de Nederlandse taal niet beheersen wordt aangeboden op de internationale schakelklas (ISK). Het ISK bereidt hen voor op Nederlands vervolgonderwijs of inburgering. Leerlingen schakelen na ongeveer 2 jaar uit. Hoewel een taalachterstand een specifieke onderwijsbehoefte is die vraagt om specifieke ondersteuning, valt deze buiten de reikwijdte van Passend Onderwijs. Alleen als leerlingen naast hun taalachterstand een ondersteuningsbehoefte hebben die door het bevoegd gezag aangemerkt wordt als ondersteuning die de basisondersteuning overstijgt, kan het schoolbestuur middelen passend onderwijs inzetten.

C5 Inclusiever onderwijs

In hoofdstuk 2 is de ambitie van SVW VO De Langstraat beschreven. De ambitie is erop gericht dat het V(S)O steeds meer leerlingen de juiste ondersteuning kan bieden. We gaan dit stap voor stap doen en beginnen met de in dit OP beschreven acties gericht op de versterking van de basisondersteuning (paragraaf 3.1), specifieke arrangementen en voorzieningen van het SWV (paragrafen 3.2 en 3.3) en de samenwerking van het VO met het VSO (paragraaf 4.2). Met alle betrokkenen worden nieuwe ondersteuningsvormen ontwikkeld en uitgewerkt. Zowel de ondersteuning als deskundigheid van docenten (coaching en leernetwerken) zijn de hoekstenen om inclusiever onderwijs te realiseren.

Het SWV heeft een route naar inclusiever onderwijs opgesteld. In schooljaar 2022-2023 wordt een nulmeting uitgevoerd om vast te stellen welke typen leerlingen nu nog niet deelnemen aan V(S)O. We volgen de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot inclusiever onderwijs nauwgezet en delen informatie over welke leerlingen in aanmerking komen voor inclusiever VO en welke aangewezen zijn op VSO. In de periode tot 2026 onderzoekt het SWV met VO en VSO voor welke 'nieuwe' typen ondersteuningsbehoefte het SWV als eerste ondersteuningsvoorzieningen kan inrichten. Daarnaast worden alle activiteiten die voortkomen uit dit OP met een PDCA-cyclus gevolgd. Ook de monitor-gesprekken geven goed zicht op welke ondersteuning kan worden geboden en welke (nog) niet. Een bijzondere doelgroep die baat heeft bij inclusiever onderwijs zijn leerlingen die voorheen een vrijstelling voor onderwijs zouden hebben gekregen en voor wie een plek in het VSO mogelijk wordt.

Ter voorbereiding op het OP 2026-2030 evalueert het SWV welke stappen er zijn gezet rond inclusiever onderwijs en past de route desgewenst aan met als doel realisatie van inclusiever onderwijs in schooljaar 2034-2035.

C6 Overgangen in onderwijs en ondersteuning

Van groot belang voor dit SWV is dat als leerlingen met een aanvullende ondersteuningsbehoefte, die (soms daardoor) een andere onderwijssoort gaan bezoeken, goed worden begeleid en dat de informatie tussen beide betrokken scholen naadloos wordt uitgewisseld. Voorwaarde voor een succesvolle overstap is het eerlijke gesprek tussen leerling, ouders en school.

Er zijn veel overgangen in het VO, aangezien het VO zowel instroom, doorstroom, uitstroom als afstroom kent. Verschillende overgangen - zoals van SBO naar VO; van VO naar VO; van (V)SO naar VO - zijn voor het SWV van cruciaal belang. Ze houden een grote verandering in voor leerlingen: zij verlaten immers een specialistische omgeving met intensieve ondersteuningsmogelijkheden. Het SWV wil die overstappen ondersteunen met gericht doorplaatsingsbeleid en stelt verschillende overstaparrangementen ter beschikking zodat scholen, onder meer door het adviesteam, op maat ondersteund kunnen worden. Daarbij wordt een accent gelegd bij het coachen en professionaliseren van onderwijsmedewerkers in de klas. Bij alle overgangen geldt dat het geld de leerling volgt. De overgangen tussen onderwijssoorten kennen hun eigen regels en arrangementen.

In de afgelopen jaren wordt zowel in het PO als in het VO een stijging van het deelnamepercentage in het (V)SO gezien. Voor het PO stijgt het deelnamepercentage al vijf jaar op rij. Deze stijging is sterker dan de landelijke stijging die ook wordt gezien. In de praktijk stromen veel leerlingen van SO door naar VSO. Aangezien het deelnamepercentage SO nog steeds stijgt, is dit een belangrijk aandachtspunt voor SWV VO De Langstraat. Ongewijzigd beleid kan leiden tot een groot effect op het deelnamepercentage VSO, zo blijkt uit de evaluatie van het OP 2018-2022. Daarom zijn beide samenwerkingsverbanden in overleg over:

- Voorstellen voor het actief volgen van S(B)O-leerlingen die in aanmerking komen voor doorstroom naar regulier VO.
- De mogelijkheid om een 'makelaarsfunctie' in te richten voor de overstap van S(B)O naar regulier VO.
- Het delen van kennis en ervaring over de plaatsing van leerlingen vanuit S(B)O in regulier VO.
- Het inrichten van nieuwe ondersteuningsroutes.

Daarnaast buigen SWV PO LHA en ons SWV zich over mogelijke symbiosetrajecten met het VSO.

D Samenwerking

D1 Inleiding

Een SWV als netwerkorganisatie werkt met veel partners samen.

Allereerst werken we intensief samen met alle medewerkers van de aangesloten scholen, gedreven door onze gezamenlijke ambitie om een samenhangend geheel aan voorzieningen te realiseren, zodat leerlingen met een ondersteuningsbehoefte een thuisnabije, passende onderwijsplek krijgen.

Met het samenwerkingsverband primair onderwijs (SWV PO LHA) werken we samen bij de overgang van PO naar VO voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte en bij de contacten met alle gemeenten. We bundelen onze krachten, bijvoorbeeld bij het inrichten van het ouder- en jeugdsteunpunt.

Een belangrijke partner is de gemeente en, daarvan afgeleid, de jeugdzorg. We hebben gemeente en jeugdzorg hard nodig om samen ondersteuning en jeugdhulp te bieden aan leerlingen c.q. jongeren: we kunnen het niet alleen oplossen.

Met de samenwerkingsverbanden VO in de aangrenzende regio's hebben we veel contact, onder meer over VSO-leerlingen en jeugdzorg. We participeren in het netwerk samenwerkingsverbanden VO in Brabant en Zeeland en ontvangen veel informatie van de Sectorraad Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs VO en van het Steunpunt Passend Onderwijs van de VO-raad.

In dit hoofdstuk zoomen we in op de drie belangrijkste partners: leerlingen, ouders en jeugdzorg en gemeenten. Voor leerlingen en ouders geldt dat ze nauw betrokken worden bij de ondersteuning van de leerling. Daarnaast gelden specifieke regels en rechten bij bijvoorbeeld langdurig verzuim en thuiszitten, bij het afgeven van een TLV en bij geschillen. Met gemeenten worden afspraken gemaakt over bijvoorbeeld de inzet van de jeugdzorg. Dit hoofdstuk is vooral informerend van aard.

D2 Samenwerking met en voor leerlingen

Hoorrecht

Bij Passend Onderwijs gaat het om de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De leerling wordt gehoord, actief bevraagd en betrokken bij het eigen ontwikkelingsproces en bij de keuze voor ondersteuning. Hoorrecht bevordert eigenaarschap en eigen verantwoordelijkheid. Het recht van jongeren om gehoord te worden over zaken die hen direct aangaan is vastgelegd in het VN-verdrag inzake de rechten van het kind. In het VO staan ouders meer op afstand van de school dan in het primair onderwijs. De school heeft een directe relatie met de leerling. Wanneer er een OPP wordt opgesteld, zijn ouders echter altijd betrokken en vindt er een open, constructieve en oplossingsgerichte dialoog plaats in de driehoek leerling, ouders en school waarin iedere

gesprekspartner een gelijkwaardig aandeel heeft. Het op te richten ouder- en jeugdsteunpunt heeft een belangrijke rol in het informeren en desgewenst ondersteunen van leerlingen en hun ouders.

Leerrecht

Waar in het verleden vooral werd gesproken over leerplicht, ligt steeds meer het accent op leerrecht: ieder kind heeft het recht om de kans te krijgen zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Dit is een van de leidende principes van het SWV. Continuïteit van onderwijs is hierbij belangrijk: aanwezigheid doet ertoe. Niet alleen voor de onderwijsresultaten, ook voor de sociaalemotionele- en persoonsontwikkeling. Het huidige onderwijsbeleid is gestoeld op het noteren van verzuim. In plaats van de focus op verzuim willen we binnen ons SWV aanwezigheidsbeleid agenderen, dat een positievere focus biedt. Doel van aanwezigheidsregistratie is verzuim patronen vroegtijdig te signaleren en langdurig schoolverzuim te voorkomen. Op basis van bijvoorbeeld frequent onderbroken aanwezigheid in het PO is het ontstaan van thuiszitten in de eerste jaren van het VO vaak te voorspellen. In het onderwijskundig rapport (OKR) wordt vanaf 2022 informatie opgenomen over aanwezigheid van leerlingen in het onderwijsproces en het signaleren van potentiële thuiszitters.

Langdurig verzuim en thuiszitten

Aanwezigheid doet ertoe. Bij frequente of langdurige afwezigheid is er sprake van zorgwekkend verzuim. Alle scholen gebruiken dezelfde indicatoren op basis waarvan dit wordt gesignaleerd. Bij frequente of langdurige afwezigheid en/of (dreigende) uitval stelt de school samen met leerling en ouders een compact plan met concrete doelen, een concreet tijdpad en vaste evaluatiemomenten op, gericht op volledige deelname aan onderwijs.

Leerlingen die langer dan drie maanden aaneengesloten thuiszitten zonder uitzicht op hervatting van onderwijs of een behandelplek vanuit jeugdzorg worden als thuiszitter aangemerkt. De leerling raakt de structuur van het onderwijs kwijt, verliest leerritme en motivatie. In het belang van de leerling doen school, leerplichtambtenaar, GGD en het SWV al het mogelijke om thuiszitten te voorkomen of tot een minimum te beperken. Waar dit niet lukt, houdt het SWV zicht op de ontwikkelingen en interventies die gericht zijn op terugkeer naar school, dagbesteding of arbeidstoeleiding.

Monitoren thuiszitters

Om de feiten te kennen en alle thuiszitters in beeld te hebben, zorgt het SWV voor een actueel overzicht van het aantal thuiszitters door elk kwartaal de aantallen op te vragen bij de scholen en de afdeling leerplicht van de vier gemeenten. Tegelijkertijd vraagt het SWV aan scholen bij welke leerlingen met zorgwekkend verzuim de voortgang niet naar wens verloopt. School en SWV brengen de belemmeringen in het proces in beeld. De school zet acties uit op casusniveau. Indien er structurele blokkades worden gesignaleerd, wordt dit beleidsmatig opgepakt en kan een zogenaamde actietafel worden belegd om een doorbraakaanpak te realiseren. Zie voor de beschrijving van deze aanpak [Protocol thuiszitters SWV VO De Langstraat](#).

Zolang een leerling staat ingeschreven op een school, is deze verantwoordelijk voor het leer- en ontwikkelproces: ook als een leerling thuiszit. In de periode dat scholen waren gesloten vanwege covid-19 hebben scholen ervaren dat een combinatie van afstandsonderwijs, onderwijs op locatie en onderwijs in de klas mogelijk is. Indien een leerling dreigt uit te vallen, kan deze ervaring worden

benut om onderbreking van het leerproces te voorkomen. Door het systeem (tijdelijk) aan te passen aan de leerling, krijgt deze rust, ruimte voor herstel van zelfvertrouwen en veiligheid om samen met school een haalbaar toekomstperspectief te verkennen. In het OPP van de leerling worden de afspraken voor de inrichting van het onderwijs en de ondersteuning vastgelegd en een tijdpad geschetst voor volledige terugkeer naar onderwijs of een passende plek in de maatschappij. De schoolondersteuners van het SWV begeleiden het onderwijs bij nieuwe onderwijsvormen en mogelijkheden, waaronder afstandsonderwijs als instrument bij het voorkomen en oplossen van thuiszitten en het begeleiden van leerlingen met een chronische aandoening.

Uitzonderingen

Het uitgangspunt van de onderwijswetgeving is dat alle kinderen onderwijs volgen op school. Dat is niet altijd mogelijk. Soms kunnen leerlingen vanwege psychische of lichamelijke beperkingen of vanwege langdurige ziekte tijdelijk niet of niet volledig naar school. De school kan voor deze leerlingen een op maat gemaakt onderwijsprogramma aanbieden door af te wijken van het minimum aantal uren onderwijstijd. Het afwijken van de verplichte onderwijstijd is een mogelijkheid om extra ondersteuning aan de leerling te bieden. Zo wordt maatwerk mogelijk gemaakt en kan de leerling ondanks lichamelijke en/of psychische problemen de onderwijsdoelen en de vooraf bepaalde uitstroombestemming behalen. De school vraagt hiervoor instemming aan bij de inspectie. Voor meer informatie, zie [Stroomschema afwijking jaarlijks minimum urenaantal](#).

D3 Samenwerking met ouders

Ouders zijn voor school een cruciale partner. Ouders en school hebben hetzelfde belang voor ogen, namelijk een optimale ontwikkeling van het kind. Partner zijn betekent dat ouders en school elkaar goed informeren, elkaar betrekken en altijd vanuit het belang van het kind met elkaar in gesprek blijven. Ouders en school maken dus samen afspraken. Beide partijen zijn nodig om van de uitvoering van de afspraken een succes te maken. Ouders worden al vanaf de eerste signalering van een mogelijke ondersteuningsbehoefte als volwaardige partners actief betrokken bij het zoeken naar de meest passende ondersteuning van hun kind. Dit kan zijn een passend aanbod binnen de basisondersteuning dan wel, met inschakeling van het ondersteuningsteam van de school, extra ondersteuning. Bij alle fasen van het te doorlopen traject zijn ouders rechtstreeks betrokken.

Hieronder is informatie opgenomen over de positie van ouders in de diverse stappen binnen de ondersteuningsstructuur, klachten en geschillen, communicatie en de medezeggenschap.

D3.1 Samenwerking tussen ouders en scholen bij de aanmelding

Op verschillende momenten komt het belang van de samenwerking extra naar voren. Dat begint al bij de aanmelding. In Nederland hebben leerling en ouders vrije schoolkeuze voor een school die aansluit bij het niveau-advies dat door het primair onderwijs is afgegeven. Ouders vinden informatie over de ondersteuning van de scholen op hun website. VO-scholen hebben hun basisondersteuning en aanvullende ondersteuning die ze bieden vastgelegd in een schoolondersteuningsplan (SOP, zie paragraaf C2.1), dat op de website is gepubliceerd. Ouders melden hun kind schriftelijk aan. Deze

school heeft nu zorgplicht (zie paragraaf C1). Ouders informeren de school bij aanmelding over alle relevante zaken betreffende ondersteuning en zorg van hun kind. Dit zorgt ervoor dat de school vanaf de start van het schooljaar de noodzakelijke ondersteuning kan bieden. De school informeert de ouders binnen zes weken na aanmelding of zij de juiste ondersteuning kan bieden.

Ook wanneer een leerling in aanmerking komt voor aanvullende ondersteuning van de eigen school is overleg tussen ouders, school en eventuele deskundigen nodig. Indien aanvullende ondersteuning nodig is en er door de school een OPP wordt opgesteld (zie paragraaf C1), worden ouders uitgenodigd voor overleg door de school en wordt er toestemming van hen gevraagd. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP.

D3.2 Positie van ouders bij het aanvragen van een TLV

Als een leerling extra ondersteuning nodig heeft die de school niet zelf kan bieden, heeft de leerling een TLV nodig. Dit is het geval voor het PrO en voor het VSO. De adviescommissie toelaatbaarheid heeft hiervoor de volgende procedure:

- de aanmelding vindt plaats door het schoolbestuur waar de leerling is ingeschreven;
- de ouders geven toestemming tot aanmelding door middel van het plaatsen van een handtekening op het aanmeldformulier, waarbij zij ook instemmen met het beschikbaar stellen van relevante informatie aan de ACT en het opvragen van aanvullende gegevens over de leerling bij andere instellingen door de ACT. Indien de leerling ouder is dan 16 jaar is ook de instemming van de leerling noodzakelijk;
- het algemeen beleid is dat school op overeenstemming gericht overleg voert met ouders en leerling en zichtbaar maakt in de aanmelding dat zij akkoord zijn met de adviesvraag. Daarbij is de zienswijze van ouders en leerling van belang. In het aanmeldformulier wordt aan beiden gevraagd hun zienswijze toe te lichten;
- ouders en leerling worden binnen een week na het uitbrengen van het advies zowel mondeling als schriftelijk op de hoogte gebracht van het besluit van de directeur-bestuurder van het SWV door de vertegenwoordiger van de school of het schoolbestuur. Daarbij worden zij ook geïnformeerd over de mogelijkheid van beroep en bezwaar tegen de beslissing;
- in uitzonderlijke gevallen kan het schoolbestuur overgaan tot aanmelding bij de commissie zonder de toestemming van ouders. De wet Passend onderwijs biedt deze mogelijkheid. Dat kan alleen wanneer het in het belang van de schoolloopbaan van de leerling is en de school zich aantoonbaar heeft ingespannen om overeenstemming te bereiken met ouders over de aanvraag. De school mag in dat geval alleen eigen verslaglegging toesturen en geen gebruik maken van externe verslagen en rapportages over de leerling.

De school is verantwoordelijk voor de informatievoorziening richting ouders en leerling.

D3.3 Onderwijs(zorg)consulenten, klachten, bezwaren en geschillen

Naast de actieve betrokkenheid van ouders bij de ondersteuning van hun kind, hebben ouders ook een aantal formele rechten in de trajecten van ondersteuningstoewijzing. Ouders kunnen kosteloos een beroep doen op de onafhankelijk onderwijs(zorg)consulent als zij advies wensen over

begeleiding voor hun kind. Deze consulent kan ook bemiddelen als een leerling langdurig thuiszit zonder uitzicht op een onderwijsplaats. De onderwijsconsulenten zijn ingesteld door het ministerie en zijn niet verbonden aan het SWV. Voor meer informatie, ga naar www.onderwijsconsulenten.nl.

Ouders hebben de mogelijkheid van het indienen van klachten en van bezwaar en beroep. Indien er een verschil van inzicht is ten aanzien van het beleid of een besluit van het SWV, kan dit leiden tot een klacht, bezwaar of geschil. Het SWV heeft een klachtenregeling voor diensten die worden uitgevoerd door personeel namens het SWV (Bezwaarprocedure). Uitgangspunt is het voorkomen van verschil van inzicht door goed overleg. Indien de klacht de uitvoering van Passend Onderwijs op een school betreft, verwijzen we naar de klachtenregeling van die school.

Besluiten over het al dan niet verstrekken van een TLV staan open voor bezwaar en beroep. Ouders en school kunnen echter geen bezwaar maken tegen de categorie-bepaling. De onafhankelijke bezwaaradviescommissie toelaatbaarheidsverklaring toetst het bezwaar en brengt advies uit aan het SWV. In de brief waarin het TLV besluit van het SWV wordt vermeld, staat beschreven hoe er bezwaar kan worden ingediend. Voor deze bezwaren is de landelijke geschillencommissie passend onderwijs (GPO) ingesteld. Voor meer informatie, ga naar www.onderwijsgeschillen.nl.

Ouders behouden de mogelijkheid om hun klacht voor te leggen aan het college voor mensenrechten en gelijke behandeling (voorheen de Commissie Gelijke Behandeling) en om een beroep aan te tekenen bij de rechter.

D3.4 Communicatie en ouder- en jeugdsteunpunt (OJS)

Ouders kunnen informatie over het SWV vinden:

- op de website van het SWV
- op de website van de school
- in de schoolgids van de school (onder meer het SOP)

De overheid wil ouders en leerlingen met een ondersteuningsbehoefte beter informeren en ondersteunen. Vanaf 1 augustus 2022 geldt het oprichten van een onafhankelijk ouder- en jeugdsteunpunt als nieuwe wettelijke taak van samenwerkingsverbanden. Het steunpunt heeft drie taken: informeren, steunen en signaleren. Ouders en leerlingen vinden er, in hun zoektocht naar passend onderwijs, toegankelijke en begrijpelijke informatie over passend onderwijs die toepasbaar is op hun specifieke situatie. Daarnaast kunnen ze er terecht voor steun bij Passend Onderwijs. De signalerende taak heeft tot doel input te geven voor het beleid van het SWV op basis van de ervaringen die opgedaan worden. Het SWV heeft met SWV PO De Langstraat afspraken gemaakt om het ouder- en jeugdsteunpunt gezamenlijk te ontwikkelen en te bemensen.

D3.5 Ouders en medezeggenschap, de ondersteuningsplanraad

Ouders hebben op twee manieren inspraak op de wijze waarop het SWV is vormgegeven:

- Via het adviesrecht dat de medezeggenschapsraad van de individuele school heeft op het ondersteuningsprofiel.

- Via deelname aan de ondersteuningsplanraad (OPR) van het SWV (zie paragraaf E2.1 Governance structuur). De OPR heeft instemmingsbevoegdheid ten aanzien van het ondersteuningsplan van het SWV.

D4 Samenwerking met de gemeenten

Onderwijs en gemeenten hebben ieder eigen taken om leerlingen de kans te bieden zich optimaal te ontwikkelen en trekken gezamenlijk op om dit te realiseren. De VO-scholen van het SWV zijn gevestigd in vier gemeenten: in een deel van de gemeente Altena en in Heusden, Loon op Zand en Waalwijk (zie bijlage G3 Overzicht gemeenten c.q. woonplaatsen). De vier gemeenten hebben ieder een eigen systeem van jeugdzorg en toeleiding naar jeugdzorg.

Het SWV voert regelmatig overleg met elke gemeente om te komen tot afspraken en met de vier gemeenten tezamen. In de lokale educatieve agenda (LEA) maken onderwijs en gemeenten afspraken over de aansluiting van onderwijs en jeugdhulp en de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt. Gemeenten en SWV voeren minimaal eens per twee jaar op overeenstemming gericht overleg (OOGO). In de wet op het voortgezet onderwijs staat dat het OP van het SWV pas vastgesteld kan worden nadat er OOGO heeft plaatsgevonden. Het SWV trekt hierbij op met het SWV PO LHA.

Naast de formele vaststelling stelt het OOGO de werkagenda voor de komende periode op in de vorm van een bestuurlijke opdracht die door het ambtelijk personeel van de gemeenten en het SWV wordt uitgewerkt. Gemeenten, jeugdzorg en scholen zijn het erover eens dat het in het belang van de leerling is dat de school op de hoogte is van de inzet en effecten van jeugdhulp, evenals eerder en creatiever samenwerken (maatwerkoplossingen). Een knelpunt hierbij is dat er vanwege de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) toestemming van leerling en ouders nodig is om informatie te delen. We gaan onderzoeken op welke wijze en onder welke condities noodzakelijke informatie-uitwisseling mogelijk is.

Naast de aansluiting onderwijs – jeugdzorg zijn gemeenten leidend in het kader van leerplicht, leerlingenvervoer, arbeidsmarkt en dagbesteding.

D4.1 Aansluiting onderwijs en jeugdhulp

Leerlingen die persoonlijke problemen of problemen in de thuissituatie hebben, lopen het risico dat hun leerproces stagneert. Het is van belang hen tijdig jeugdhulp te bieden bij niet-schoolse problematiek zodat voorkomen wordt dat zij de aansluiting met onderwijs verliezen, op school vastlopen of (dreigen) uit (te) vallen. Jeugdhulp is een taak van de gemeente. Scholen gelden als 'vindplaats' van jongeren. Indien scholen problemen signaleren, gaan ze in gesprek met leerling en ouders en zo nodig met de (jeugd)professional in de school. We hebben afspraken gemaakt wanneer onderwijs hierover actie onderneemt en externen betreft.

Jeugdprofessional/schoolmaatschappelijk ondersteuner

Op elke VO-school, met uitzondering van MET PrO, is een jeugdprofessional/schoolmaatschappelijk ondersteuner vanuit de gemeente aanwezig, die een belangrijke schakel verzorgt tussen school en zorg. De jeugdprofessional zorgt ervoor dat jeugdhulp voor niet-schoolse problematiek snel en laagdrempelig kan worden ingezet. De jeugdprofessional vervult een brugfunctie tussen de op het individu gerichte inzet vanuit jeugdzorg en de meer groepsmatige begeleiding vanuit school. Een knelpunt is dat de jeugdprofessional soms alleen zorg biedt aan leerlingen die woonachtig zijn in de gemeente waar de school is gevestigd.

Jongerenwerker

Naast de jeugdprofessional vervult de jongerenwerker vanuit de gemeente een rol in de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg, met name wat betreft vroeg signalering. De jongerenwerker is laagdrempelig toegankelijk voor jongeren. De rol van de jongerenwerker is nog in ontwikkeling. De gemeenten en het SWV buigen zich hier de komende planperiode over.

Verantwoordelijkheden

Wettelijk is de onderwijstaak bij scholen belegd en vallen zorgtaken onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. In de praktijk zijn er echter veel raakvlakken en zijn taken niet altijd duidelijk te scheiden. De regio Hart van Brabant, waar de gemeenten Heusden, Loon op Zand en Waalwijk deel van uitmaken, heeft omschreven wanneer jeugdhulp aan zet is en wanneer het de taak is voor het onderwijs. Zie: <https://www.zorginregiohartvanbrabant.nl/jeugdhulp-en-onderwijs>. Als er meerdere ondersteuners en hulpverleners betrokken zijn bij een leerling, maken zij afspraken over de taakverdeling. Als onderwijs de boventoon voert, ligt de regie bij een onderwijsmedewerker. Voert jeugdzorg de boventoon, dan ligt deze bij een jeugdhulpverlener. De ondersteuningscoördinator weet welke leerlingen binnen de school aanvullende ondersteuning krijgen en is aanspreekpunt voor de jeugdprofessional, die op zijn beurt het aanspreekpunt voor jeugdhulp. De afstemming vraagt aandacht en heldere afspraken over taken, rollen en verantwoordelijkheden, omdat het in de praktijk toch nog soms onduidelijk is waar onderwijs ophoudt en jeugdhulp begint en vice versa.

OPDC en jeugdhulp

Op het OPDC volgen (kwetsbare) leerlingen, die – vaak vanwege hun gedrag – zijn uitgevallen op school, onderwijs. Leerlingen die deelnemen aan het OPDC zijn in het algemeen bekend met jeugdhulp. Het OPDC stemt zoveel mogelijk af met de jeugdhulpverlener die betrokken is bij de leerling. In de praktijk is er bij vrijwel iedere leerling een andere jeugdprofessional betrokken en werken zij vanuit een groot aantal verschillende organisaties.

Onderwijs-zorg arrangementen in het VSO

Voor een specifieke groep leerlingen met een zeer forse ondersteuningsbehoefte op het gebied van gedrag of psychiatrie is het VSO-onderwijs alleen mogelijk met inzet en expertise vanuit gespecialiseerde jeugdhulp. Het VSO, de gemeenten en de jeugdhulp-aanbieders realiseren onderwijs-zorg-arrangementen op maat voor hen. Aangezien onze leerlingen verspreid zijn over een groot aantal VSO-scholen is er geen eenduidig overzicht van arrangementen. Het SWV wil hier meer zicht op krijgen en zal hierover met SWV-en in aangrenzende regio's afspraken over maken.

Het gezamenlijke beleid van onderwijs en zorg heeft ook landelijk aandacht. De ministeries van onderwijs en zorg ontwikkelen beleid voor zorg in onderwijstijd. Als einddoel hebben de bewindslieden een onderwijs-zorgcontinuüm voor ogen, waarbinnen jongeren onderwijs en zorg krijgen die aansluit op hun behoeften op een plek waar zij zich veilig voelen en zich kunnen ontwikkelen. Het SWV en de gemeenten volgen deze ontwikkeling op de voet.

Grensgebied verantwoordelijkheden

De vier gemeenten hanteren ieder hun eigen werkwijze rondom toeleiding naar jeugdzorg. Het SWV gaat het komend jaar samen met het samenwerkingsverband PO LHA onderzoeken hoe de toeleiding in deze complexe situatie verder gestroomlijnd kan worden. We gaan ook nader in gesprek met de vier gemeenten over de samenwerking binnen het grijze gebied: daar waar de verantwoordelijkheden vanuit de wet Passend Onderwijs en de jeugdwet elkaar raken.

D4.2 Leerplicht en passend onderwijs

Gemeenten en SWV willen beide voortijdig schoolverlaten en thuiszitten voorkomen. Leerplicht, onderwijs en GGD werken hierbij nauw samen. Alle partijen willen leerlingen goed toerusten voor hun vervolgonderwijs, dagbesteding, arbeidsmarkt en/of participatie in de samenleving. Frequent en/of langdurig verzuim vormt een risico voor hun ontwikkeling. Met vroegtijdige signalering van (ziekte-) verzuim kunnen schooluitval en thuiszitten zoveel mogelijk worden voorkomen.

De wet schrijft voor dat leerlingen niet ongeoorloofd mogen verzuimen. Elk van de gemeenten heeft een eigen afdeling leerplicht. Het beleid van de gemeenten is conform landelijke wetgeving, in de uitvoering zijn er verschillen. Het SWV organiseert tweemaal per jaar een overleg met de leerplicht ambtenaren waarin actuele zaken worden besproken en kennisdeling plaatsvindt. We evalueren hier ook de wijze waarop de gemeenten omgaan met verzoeken tot vrijstelling van onderwijs en hoe zij het onderwijs en het SWV hierbij betrekken. Het SWV heeft een protocol thuiszitters vastgesteld met de vier gemeenten. Met het protocol thuiszitters heeft het SWV zicht op (potentiële) thuiszitters en de looptijd van het thuiszitten. Het doel van het protocol is dat scholen, leerplicht en andere betrokkenen tijdig actie ondernemen als een leerling regelmatig afwezig is op school.

Het SWV hecht aan preventief leerplichtbeleid. Door vroeg signalering op school en de juiste stappen van school en leerplicht kan worden voorkomen dat de schoolgang stagneert. Het is niet gewenst om af te wachten tot een leerling aan de formele definitie van thuiszitter voldoet. Dit is pas bij drie maanden onafgebroken thuiszitten het geval. Het is van belang de reden van het verzuim eerder te achterhalen. Hierover hebben we afspraken gemaakt met SWV PO LHA (onder meer over informatie in het onderwijskundig rapport).

Op het moment dat een leerling formeel thuiszitter is, is er sprake van een wettelijke taak voor de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar kan een leerling een vrijstelling 5a voor onderwijs geven. De leerplichtambtenaar wint hiervoor advies in bij een onafhankelijk arts en betreft het SWV om te onderzoeken hoe de jongere tot leren en ontwikkelen kan komen en of er passend onderwijsaanbod is dat de benodigde vorm van leren mogelijk maakt. Er worden sinds enkele jaren

minder vrijstellingen 5a afgegeven. Dit betekent dat er een verschuiving is van zorg (dagbesteding vanuit de gemeente) naar V(S)O. Leerlingen die voorheen niet aan onderwijs deelnamen, gaan nu wel naar school. Een goede stap in de richting van inclusie.

D4.3 Leerlingenvervoer

De gemeente is verantwoordelijk voor het leerlingenvervoer naar het VSO. Ze voert hiertoe eigen beleid, verwoord in de gemeentelijke verordening. Het beleid is gericht op eigen verantwoordelijkheid en toenemende zelfstandigheid. Indien een leerling niet zelfstandig kan reizen, vergoedt de gemeente in het algemeen het vervoer naar de dichtstbijzijnde passende VSO-school. Vanwege de vrije schoolkeuze geeft het SWV een algemene TLV af zonder vermelding van een specifieke school. Het SWV kan bij uitzondering op verzoek van de gemeente toelichten welke VSO-school of -scholen de specifieke ondersteuning die nodig is kan c.q. kunnen bieden.

Deel E Organisatie van het samenwerkingsverband

E1 Inleiding

Het Samenwerkingsverband VO De Langstraat 3009 is een stichting van aangesloten schoolbesturen. De stichting heeft haar zetel in Waalwijk. De VO-scholen zijn allen gevestigd in De Langstraat en (een deel van) Altena. De regio omvat de gemeenten Heusden, Loon op Zand, Waalwijk en een deel van Altena. Daarnaast is een aantal schoolbesturen voor VSO aangesloten met vestigingen buiten de regio. De VSO-schoolbesturen zijn zelf ook aangesloten bij het SWV van de regio waarin zij gevestigd zijn. Het SWV wordt geleid door een directeur-bestuurder, het toezichthoudend bestuur wordt gevormd door de bestuurders van de aangesloten schoolbesturen.

Voor de inrichting van de organisatie hanteert het SWV de volgende bestuurlijke uitgangspunten:

- Het SWV heeft als doel een continuüm aan ondersteuningsvormen binnen de regio te realiseren. Dat doet zij door een efficiënte inrichting van het SWV, door samen te werken met scholen, besturen, gemeenten en jeugdhulpverlening en door het delen van expertise, kennis en kunde.
- De governance structuur is erop gericht om – onafhankelijk van de belangen van schoolbesturen – de eigenstandige taak van het SWV te bewaken.
- Schoolbesturen en scholen nemen eigenaarschap ten aanzien van gedeelde verantwoordelijkheid in het netwerk en hun eigen aandeel daaraan; het bestuur en toezicht over de uitvoeringsorganisatie vergt het vertrouwen van de deelnemers.
- Het SWV zorgt voor een doelmatige inzet van middelen, dat wil zeggen dat de inzet van alle middelen een doel heeft, resultaten bereikt en verantwoord wordt.
- De uitvoeringsstructuur van het SWV is sober, middelen voor Passend Onderwijs komen zoveel mogelijk ten goede van de leerlingen.
- Het SWV waarborgt een hoge kwaliteit van haar diensten en producten en hanteert een kwaliteitscyclus om met betrokkenen resultaten te analyseren en te borgen.

In dit deel wordt achtereenvolgens ingegaan op de governance structuur en de uitvoeringsstructuur van het SWV, het kwaliteitsbeleid en het financieel beleid.

E2 Inrichting van de organisatie

De inrichting is tweeledig, enerzijds de governance structuur, anderzijds de uitvoeringsstructuur.

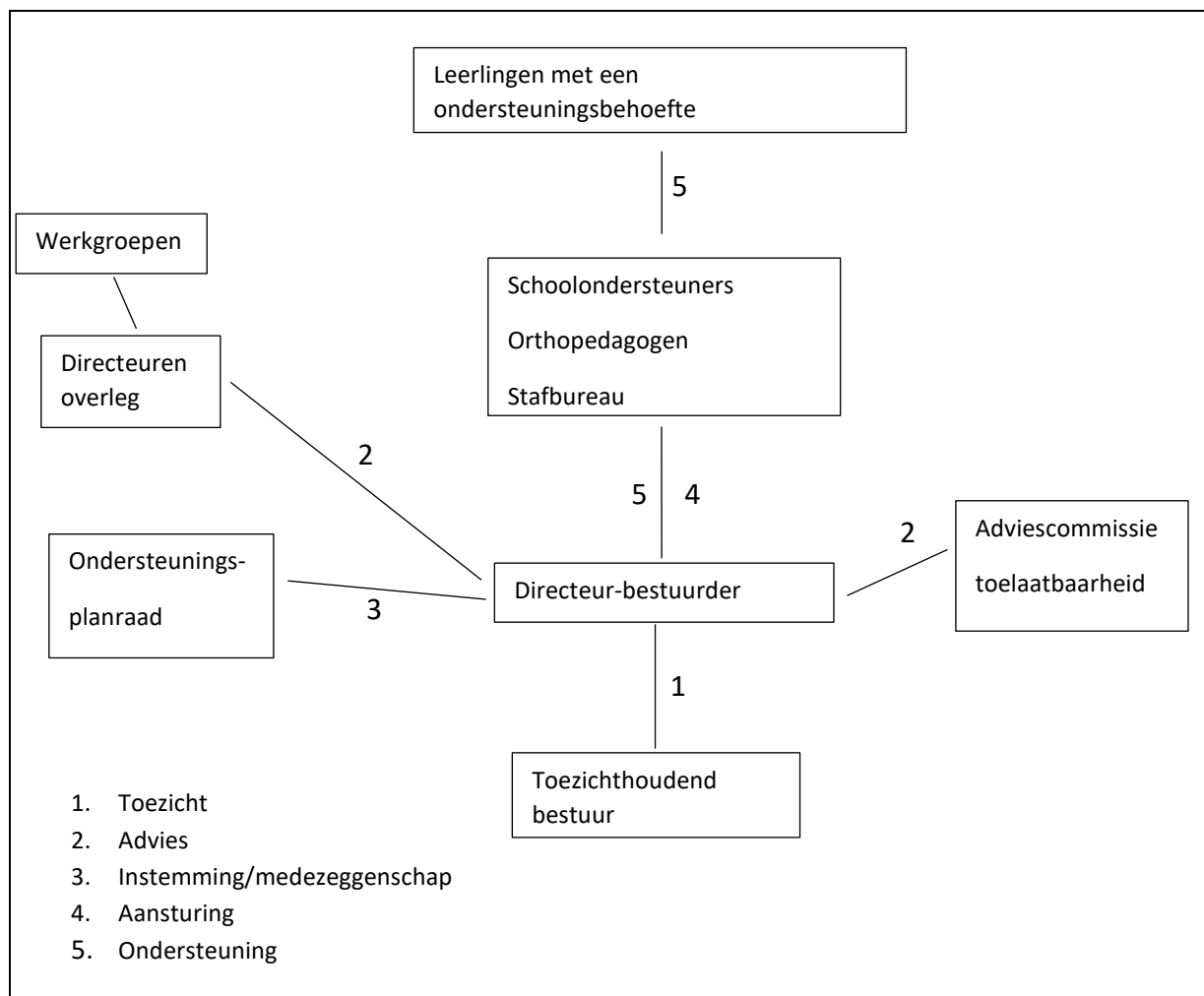
E2.1 Governance structuur

Effectieve samenwerking vormt de basis van het werk van een SWV. Geen van de deelnemende besturen en scholen kan goed passend onderwijs zelf realiseren. De kwaliteit van Passend Onderwijs wordt enerzijds bepaald door de kwaliteit die het 'bureau' of de uitvoeringsorganisatie weet te

bereiken, anderzijds door het aandeel dat ieder van de schoolbesturen en scholen levert aan het netwerk van het SWV.

In de afgelopen twee jaar zijn enkele veranderingen in de governance structuur doorgevoerd. Het bestuur is omgevormd naar een toezichhoudend bestuur, waardoor haar positie verandert van besturen vooraf naar toezichhouden achteraf. De positie van directeur is veranderd in directeur-bestuurder, zodat – binnen de vastgestelde kaders – zij meer slagkracht heeft en sneller op ontwikkelingen kan reageren. Het SWV kende al een onafhankelijk voorzitter. Met deze veranderingen voldoet het SWV aan de landelijke verbeteracties om het intern toezicht onafhankelijk te positioneren.

De verhoudingen zijn hieronder schematisch weergegeven:

Het SWV heeft geen aparte medezeggenschapsraad, zij heeft slechts twee personeelsleden in dienst.

Directeur-bestuurder

De directeur-bestuurder heeft de integrale verantwoordelijkheid voor de organisatie en de dienstverlening die door de organisatie wordt verleend. Ze is verantwoordelijk voor de diensten die door het bureau van het SWV worden verleend en voor het netwerk van het SWV. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van het OP, de jaarplannen, de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag. Het toezichthoudend bestuur dient, na kennis te hebben genomen van de instemmingsgerechtigde gremia, te besluiten over de goedkeuring en vaststelling.

De directeur-bestuurder is werkgever van het personeel en geeft leiding aan het stafbureau van het SWV. Ze vertegenwoordigt de stichting naar buiten, zowel in rechte als daarbuiten. Binnen de mandaatregeling en de begroting is zij handelingsbevoegd tot transacties ten laste van het stichtingsvermogen. Ze legt verantwoording af over de mate waarin de beoogde resultaten zijn behaald en de middelen doelmatig zijn ingezet. Tussentijds rapporteert de directeur-bestuurder middels voortgangsreportages en financiële kwartaalrapportages. De bevoegdheden van de directeur-bestuurder zijn vastgelegd in het reglement bestuur en toezicht.

Toezichthoudend bestuur

Het toezichthoudend bestuur vormt het interne toezicht van het SWV. Het toezichthoudend bestuur ziet erop toe dat alle leerlingen in de regio op de deelnemende scholen van het SWV Passend Onderwijs ontvangen. Als toezichthouder heeft het bestuur de opdracht om vanuit maatschappelijke verantwoordelijkheid te acteren en toe te zien op de juiste uitoefening van de taken van het SWV. 'Juist' betekent toezien op de wettelijke taken (rechtmatigheid) en het realiseren van de missie van het SWV met efficiënte inzet van middelen (doelmatigheid). Hiervoor heeft het bestuur een toezichtkader vastgesteld. Het toezichthoudend bestuur heeft een onafhankelijk voorzitter, die geen zakelijk of privébelang heeft bij het SWV of één van de aangesloten schoolbesturen. De werkwijze van het toezichthoudend bestuur staat beschreven in het reglement bestuur en toezicht. Elk aangesloten schoolbestuur van het SWV vaardigt een bestuurslid af, elk lid heeft stemrecht.

Het toezichthoudend bestuur is verantwoordelijk voor de formele vaststelling van het OP, de meerjarenbegroting en het jaarverslag van de stichting. Tevens vervult het bestuur de rol van werkgever voor de directeur-bestuurder. Het bestuur ziet toe op het functioneren van de directeur-bestuurder, specifiek of de beoogde resultaten van de organisatie zijn behaald, de middelen doelmatig zijn besteed en de geformuleerde handelingsruimte is gerespecteerd. Het bestuur heeft de uitvoering van deze taak belegd bij de remuneratiecommissie. Het toezichthoudend bestuur heeft daarnaast een financiële commissie die zich buigt over de uitgangspunten van het financiële beleid en de risicoanalyse.

Directeurenoverleg

Het directeurenoverleg (DO), waarin één directielid per aangesloten school zitting heeft, adviseert de directeur-bestuurder ten aanzien van het beleid en de koers van het SWV. De inbreng vanuit de scholen is van groot belang omdat het de scholen zijn die zorgplicht hebben. De directeuren zijn verantwoordelijk voor het verzorgen van Passend Onderwijs door uitvoering te geven aan het ondersteuningsplan van het SWV binnen de eigen organisatie. Het DO is tevens de ontmoetingsplaats voor informatie-uitwisseling. De belangen en gezichtspunten van individuele

scholen worden voor het voetlicht gebracht. Nieuwe ontwikkelingen en doelmatige inzet op het gebied van passend onderwijs worden besproken. Kennisdeling en uitwisseling versterkt de verbinding en bevordert de samenwerking tussen scholen.

Indien daartoe aanleiding is, wordt er vanuit het DO een werkgroep geformeerd die zich buigt over een specifiek thema van de ontwikkelagenda van het SWV. Een werkgroep heeft een duidelijk omschreven opdracht die zij binnen een vooraf afgesproken periode uitvoert. De werkgroep rapporteert aan het DO, dat een advies formuleert voor de directeur-bestuurder.

De directeur-bestuurder zit het overleg voor. In het reglement DO zijn de afspraken voor het overleg vastgelegd.

Ondersteuningsplanraad

De OPR is de medezeggenschapsraad van het SWV. De OPR wordt gevormd doordat elke school twee personen namens haar medezeggenschapsraad afvaardigt: een lid namens het personeel en een lid namens leerlingen/ouders. Voor Curio Prinsentuin Andel betreft dit de ondernemingsraad.

De OPR heeft instemmingsbevoegdheid ten aanzien van het ondersteuningsplan van het SWV. De OPR overlegt minimaal vier keer per jaar met de directeur-bestuurder van het SWV, die (een deel) van de vergadering bijwoont. Tweemaal per jaar sluit tevens een lid van het toezichthoudend bestuur aan. De taken en bevoegdheden van de OPR zijn vastgesteld in het Statuut en Reglement OPR en het Huishoudelijk Reglement OPR.

Er is een wetsvoorstel in voorbereiding dat de instemmingsbevoegdheid van de OPR verruimt naar de meerjarenbegroting behorende bij het ondersteuningsplan.

E2.2 Uitvoeringsstructuur

Het SWV zorgt voor de realisatie van Passend Onderwijs door een doelmatige inzet van het beschikbare budget en inzet van expertise/deskundigheid. Om deze doelstelling te realiseren is het delen van elkaars expertise, kennis en kunde essentieel. De structuur draagt bij aan het realiseren van de gezamenlijke doelen en ambitie.

Adviescommissie toelaatbaarheid

De adviescommissie toelaatbaarheid van het SWV heeft als wettelijke taak het beoordelen van aanvragen voor toelating tot het VSO of PrO. De ACT adviseert de directeur-bestuurder over de toelaatbaarheid van een leerling, die hierover vervolgens besluit. De vaste samenstelling van de ACT bestaat uit drie deskundigen: een orthopedagoog generalist, een basis orthopedagoog met aantekening diagnostiek en een pedagoog/leerkracht. Indien een andere deskundigheid vereist is, bijvoorbeeld van een jeugdarts, betreft het bestuur het advies van deze deskundige. De werkwijze en procedures van de ACT zijn opgenomen in bijlage G6 Afgifte toelaatbaarheidsverklaringen.

Orthopedagogisch didactisch centrum Boost!

Het OPDC Boost! is een voorziening van het SWV voor leerlingen die uitvallen in het VO. De voorziening en het team vallen onder de directe verantwoordelijkheid van het SWV. Het OPDC is een reguliere onderwijsvoorziening met dezelfde kwaliteitseisen als het VO.

Indien een leerling langer dan drie maanden aan het OPDC deelneemt, wordt het onderwijs verzorgd door bevoegde docenten. Het SWV richt hiertoe een kwaliteitssysteem in, waarmee de onderwijskwaliteit en de realisatie van de doelen uit het OP gerealiseerd en geborgd worden. Het OPDC stelt een jaarverslag op waaruit de opbrengsten blijken. Vanaf 2020-2021 worden ook de resultaten van tevredenheidsonderzoeken en het vervolgsucces van leerlingen in het MBO opgenomen. Het OPDC bestaat uit een vast team van drie medewerkers: twee bevoegde docenten en een orthopedagoog. Voor verdere inhoudelijke informatie zie paragraaf C 3.3.

Schoolondersteuners

Op elke school van het SWV zijn schoolondersteuners actief. De school kan deze expertise via het SWV betrekken. De schoolondersteuners ondersteunen (leden van) het onderwijsteam om Passend Onderwijs in de les te realiseren. De directie beoordeelt jaarlijks waar de basisondersteuning van de school versterking nodig heeft en kiest daarop de juiste expertise. Schoolondersteuners maken vanaf schooljaar 2022-2023 deel uit van het adviesteam van het SWV. Zie hiervoor paragraaf C 3.1.

Ondersteuningscoördinatoren overleg

De ondersteuningscoördinatoren (oco's) van de aangesloten scholen nemen deel aan het oco-overleg, dat 6 tot 8 keer per jaar door het SWV wordt georganiseerd. In dit werkoverleg worden nieuwe ontwikkelingen besproken. Er is ruimte voor intervisie en deskundigheidsbevordering. Het delen van praktijkervaringen levert waardevolle informatie op voor de oco's en het SWV.

Stafbureau

De bureauorganisatie van het SWV is kleinschalig vormgegeven. De organisatie heeft als taak uitvoering te geven aan de dagelijkse werkprocessen van het SWV. Het stabfbureau bestaat uit het secretariaat en een beleidsadviseur die beleidsondersteunende taken uitvoeren op het gebied van administratie, financiën, communicatie en kwaliteit.

Privacy, gegevensbeheer en functionaris gegevensbescherming

Het SWV heeft een externe functionaris gegevensbescherming (fg) die erop toeziet dat de verwerking van persoonsgegevens conform de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) verloopt. De taken en bevoegdheden van de fg zijn formeel vastgelegd. De fg stelt een beknopt jaarverslag op.

Het SWV heeft persoonsgegevens van leerlingen nodig om haar taak goed uit te kunnen voeren. Dit is bij wet geregeld. Het SWV respecteert daarbij de privacy van leerlingen, ouders en medewerkers. Het SWV ontvangt de gegevens van de school die de leerling aanmeldt voor een formeel advies, een arrangement of een TLV via het beveiligde systeem Tommy. Naast de persoons- en contactgegevens (NAW-gegevens) betreft het gegevens over de gezondheid of ontwikkeling van een leerling. Het SWV

deelt de gegevens niet met derden en handelt te allen tijde overeenkomstig het privacy reglement (zie website) en de AVG.

De beschikbaar gestelde gegevens worden tot uiterlijk drie jaar na afgifte van de TLV bewaard. Aangezien de wet voorschrijft dat het SWV bekostigingsgegevens inclusief de bekostigingscategorie zeven jaar moet bewaren, bewaart het SWV een kopie van de TLV met de NAW-gegevens van de leerling, (eventuele) gegevens over leer- en ontwikkelingsverloop (cito), de datum van afgifte en de datum van afloop van de beschikking tot zeven jaar na afgifte.

Communicatie

De communicatie van het SWV gaat voornamelijk via de website en mededelingen die via nieuwsbrieven met een frequentie van ongeveer tweemaal per jaar worden verspreid. Er is meer behoefte aan informatie over Passend Onderwijs en het SWV. In schooljaar 2022-2023 wordt een plan worden ontwikkeld om de communicatie gericht, gevarieerder en directer te richten op specifieke doelgroepen, waaronder onderwijsmedewerkers.

Klachten, bezwaren en geschillen

De bureauorganisatie van het SWV is een eigenstandige organisatie die onafhankelijk van de scholen opereert. Het SWV stelt het budget Passend Onderwijs ter beschikking aan scholen op basis van transparante besluitvorming. Het SWV beoordeelt de aanvragen van scholen met betrekking tot toelaatbaarheidsverklaringen. Indien er een verschil van inzicht is ten aanzien van het beleid of een besluit van het SWV, kan dit leiden tot een klacht, bezwaar of geschil door ouders. De procedures van klachten en bezwaren zijn opgenomen in de paragraaf over Samenwerking met ouders (D3).

E3 Kwaliteitsbeleid

Het SWV voert een cyclisch kwaliteitsbeleid om te kunnen sturen op de kwaliteit van de opbrengsten en activiteiten. Doel van het kwaliteitsbeleid is de effecten van beleid en preventieve maatregelen te meten en hierop te acteren (plan do check act). De centrale vraag hierbij is: doen we de goede dingen voor de leerlingen en doen we de dingen goed? Hoe weten we dat, vinden anderen dat ook en wat doen we met die kennis en informatie?

Jaarplan

Iedere vier jaar stelt het SWV een nieuw ondersteuningsplan op. In de jaarplannen worden de doelen zo concreet mogelijk uitgewerkt en wordt vastgelegd welke middelen het SWV voor welk doel beschikbaar stelt. Na afloop van het jaar onderzoekt het SWV wat er daadwerkelijk is bereikt. Dit leidt tot focus op gestelde doelen en doelgericht werken aan verbeteractiviteiten. Het SWV toetst voortdurend of de informatie die ze opvraagt zinvol en valide is.

De directeur-bestuurder deelt de bevindingen intern met het toezichthoudend bestuur en de OPR, extern in het OOGO met de gemeenten en tevens via het vierjaarlijks onderzoek met de onderwijsinspectie.

Monitoren van resultaten

Monitoring vindt op verschillende manieren plaats. Alle informatie rond kwaliteit wordt intern geagendeerd in het DO, het toezichthoudend bestuur en de OPR. In het kader van de horizontale verantwoording maakt het SWV afspraken met de aangesloten schoolbesturen teneinde in gezamenlijkheid de taak van het SWV te realiseren. De inspectie oefent het externe toezicht uit en toetst daarbij drie verschillende kwaliteitsaspecten: onderwijsresultaten, kwaliteitszorg en financieel beheer.

Planning- en control cyclus

Het SWV heeft een vaste planning- en control cyclus. Na afloop van elk schooljaar vindt er een monitorgesprek plaats met het bestuur en het ondersteuningsteam van iedere school. De basis voor het monitorgesprek zijn de scan basisondersteuning en het formulier terugblikken en vooruit kijken, waarin iedere school beschrijft in hoeverre de ondersteuningsdoelen uit het jaarplan zijn bereikt. Schoolbesturen en SWV zijn transparant over doelmatige inzet van middelen en verantwoording. De opbrengst uit de gesprekken wordt gekoppeld aan het activiteitenplan en de verslaglegging over de behaalde resultaten in het jaarverslag. De bevindingen en doelstellingen uit alle gesprekken worden gebundeld in een overall-rapportage voor de diverse gremia en vormen de basis voor het eerstvolgende jaarplan. Via de PDCA-cyclus (plan, do, check, act) stelt het SWV een jaar later vast in hoeverre de geformuleerde doelstellingen zijn gerealiseerd.

Het is niet mogelijk monitorgesprekken met de niet-aangesloten scholen voor VSO buiten onze regio te voeren. Deze scholen hebben in het algemeen slechts een enkele leerling uit de regio in huis. Teneinde zicht te houden op de ontwikkelingen van het onderwijs op deze scholen onderhoudt het SWV contact met de omringende samenwerkingsverbanden.

Scan basisondersteuning

Het SWV is in 2021 gestart met het uitzetten van de scan basisondersteuning. Aangezien scholen in deze periode veel informatie moesten verzamelen voor het Nationaal Programma Onderwijs om de gevolgen van COVID-19 in kaart te brengen, is ervoor gekozen de nulmeting uitsluitend bij de ondersteuningscoördinator en een directielid af te nemen. Vanaf 2022 wordt de scan breder uitgezet met als doel een nog beter beeld te krijgen. (Zie C3.1 Versterking basisondersteuning)

Collegiale visitaties

Ondanks de waardevolle informatie uit de scan bestaat er bij scholen en SWV de behoefte verdiepend zicht te krijgen op de basisondersteuning. Vanuit het SWV zullen daarom collegiale visitaties worden ingezet, die erop gericht zijn de basisondersteuning als nulmeting te beschrijven.

Jaarverslagen

Naast de bevindingen uit de monitorgesprekken leveren de jaarverslagen van de ACT, het OPDC, de trajectbegeleiders en de functionaris gegevensbescherming waardevolle informatie op voor het kwaliteitsbeleid.

E4 Financieel beleid

Het financieel beleid heeft tot doel de ambities van het SWV te realiseren. Het SWV stelt ieder jaar de meerjarenbegroting (MjB) op, die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan het toezichthoudend bestuur, waarna het het bestuur als geheel (directeur-bestuurder en toezichthoudend bestuur) deze vaststelt. Op het moment dat voorgenomen wetgeving van kracht wordt, wordt de MjB eveneens voorgelegd aan de ondersteuningsplanraad.

De directeur-bestuurder informeert het toezichthoudend bestuur over de financiële ontwikkelingen van het SWV middels kwartaalrapportages. Na afloop van het jaar legt het SWV in het financieel jaarverslag verantwoording af over het resultaat van de inzet van de middelen in relatie tot de doelen. De afgelopen jaren heeft het SWV het school-model gehanteerd: scholen ontvangen middelen op basis van een eenduidige verdeelsleutel en zetten deze naar eigen inzicht in voor Passend Onderwijs afgestemd op de ondersteuningsvragen van de organisatie. In de periode 2022-2026 bewegen we naar een meer hybride model, waarin ook verdeling van middelen op basis van ondersteuningsaanbod wordt toegekend. Voorbeelden zijn het nieuwe overstaparrangement en het nieuwe innovatiebudget dat VO-scholen in staat stelt hun ondersteuningsstructuur te verbreden.

De inspectie voor het onderwijs heeft in haar vierjarig onderzoek het financieel beheer van het SWV, dat wil zeggen de financiële continuïteit en de rechtmatigheid, als voldoende beoordeeld zijn. De inspectie heeft bij haar beoordeling ook de bevindingen van de instellingsaccountant en eventuele aanvullende informatie, zoals signalen, betrokken.

E4.1 Financiële uitgangspunten

In 2021 is de MjB aangescherpt. De financiële uitgangspunten vormen de basis voor het OP.

Krimp

Voor het meerjarenperspectief gaan we uit van beperkte krimp van het leerlingaantal in de regio.

PrO

In meerjarenperspectief gaan we vanaf 2023 uit van een evenredige daling van het aantal PrO leerlingen met de leerling prognose voor de regio, waarmee de rijksbijdrage ook in meerjarenperspectief dekkend blijft voor de afdracht aan het PrO.

PrO Veilige route

Het SWV stelt extra middelen ter beschikking aan MET-PrO om leerlingen met indicatie PrO en ondersteuningsbehoefte VSO (internaliserend) in de kleine setting van de Veilige route thuisnabij onderwijs te bieden.

OPDC (deels nieuw)

Het OPDC wordt meer kostendekkend georganiseerd.

Adviesteam (nieuw)

Het adviesteam wordt binnen de bestaande programma's georganiseerd, zonder aanvullende middelen.

Meer thuisnabij onderwijs in het VO

We zetten in op meer ondersteuning in het VO. Dit moet resulteren in een daling van het deelnamepercentage VSO. De groei van VSO-leerlingen heeft vooral plaatsgevonden in categorie 1. We sturen op afname van het aantal VSO-leerlingen in deze categorie naar 3,75%. Omvang en mate van daling laten we afhankelijk zijn van de financiële ruimte om reguliere scholen duurzaam te voorzien van middelen voor Passend Onderwijs.

Evenredige verdeling

Het leerlingaantal is leidend bij verdeling van de middelen. VO-scholen ontvangen:

- budget voor versterking van de basisondersteuning, vast bedrag per VO-leerling
- gewogen budget voor extra ondersteuning: HAVO/VWO : VMBO : PrO = 1 : 1,5 : 2,25

Maatwerktrajecten (deels nieuw)

Het SWV kent middelen toe voor de volgende maatwerktrajecten::

- arrangement OZAPP arrangementen
- arrangement trajectbegeleiding
- nieuw: overstaparrangementen

Alle overige maatwerktrajecten worden bekostigd uit de middelen van de school van inschrijving, eventueel aangevuld met middelen uit de hulpverlening.

Ontwikkeling en innovatie (aangepast)

Het SWV breidt het budget ontwikkeling en innovatie uit met innovatiebudget dat VO-scholen in staat stelt middels een breder ondersteuningsaanbod bij te dragen aan de totstandkoming van inclusiever onderwijs. Voorwaarde voor het vrijgeven van dit budget is dat het deelnamepercentage VSO op orde is. Op het moment dat dit het geval is, is er financiële ruimte om innovatiebudget beschikbaar te stellen.

Vangnetbepaling (nieuw)

Het SWV reserveert vanaf 2023 middelen voor de vangnetbepaling VSO ten behoeve van leerlingen die na de VSO-teldatum van 1 februari in het lopende schooljaar instromen in het VSO.

Leerwegondersteuning

Vanaf 2019 ontvangen alle VMBO-scholen LWOO-budget. Er is sprake van verevening van de verdeling van de middelen gedurende een periode van vijf jaar tot en met 2023. Het LWOO-budget voor het VMBO kent de volgende weging: BB/KB : GL/TL = 95% : 5%.

Bedrijfsvoering

Het SWV is zo georganiseerd dat de overheadkosten laag worden gehouden.

Positieve resultaten

Als het SWV positieve financiële resultaten laat zien (vanaf kalenderjaar 2024), kunnen deze worden ingezet om de benodigde reserve op peil te houden en het VO te voorzien van ondersteuningsmiddelen die hen in staat stelt Passend Onderwijs inclusiever vorm te geven en daarmee bij te dragen aan het realiseren van een deelnamepercentage van het VSO.

E4.2 Financiële buffer

Met voldoende eigen vermogen draagt het SWV zorg voor een gezonde bedrijfsvoering. Het SWV is (vooralnog) financieel gezond. Het SWV bepaalt jaarlijks op basis van een risicoanalyse welke financiële buffer nodig is. Het SWV hanteert hierbij de signaleringswaarde van de inspectie als referentie, dat wil zeggen een maximale buffer van 3,5% van de bruto baten vanuit de overheid met een minimum van € 250.000.

E4.3 Baten en lasten

Baten

Het SWV ontvangt baten van de dienst uitvoering onderwijs (DUO) op basis van het aantal leerlingen in het SWV. De bedragen voor de diverse categorieën worden jaarlijks door de overheid vastgesteld. Er wordt onderscheid gemaakt in de volgende categorieën:

- Lichte ondersteuning
- Leerwegondersteuning
- Praktijkonderwijs (PrO)
- Zware ondersteuning
- Overige baten
- Geormerkte subsidies en bijdragen voor specifieke programma's in het ondersteuningsplan

Naast baten vanuit DUO int het SWV een deelnamevergoeding van de school waarvan een leerling tijdelijk op orthopedagogisch didactisch centrum Boost! vertoeft.

Lasten

De voornaamste lasten zijn de lasten die rechtstreeks door de DUO worden ingehouden op de bekostiging. De middelen die resteren na deze inhouding en na aftrek van de uitgaven voor de organisatie van de taken van het SWV zijn bestemd voor de ondersteuning van leerlingen in het VO: basisondersteuning, extra ondersteuning, arrangementen, bovenschoolse voorzieningen en innovatiebudget.

Het SWV kent verschillende typen lasten.

- Afdracht praktijkonderwijs (via DUO)
- Afdracht voortgezet speciaal onderwijs (via DUO)
- Afdracht tussentijdse groei VSO (DUO), vanaf 2023 wordt dit de vangnetbepaling
- Programma's van het SWV
 - Programma 1 Basisondersteuning VO-scholen

- Vast bedrag per leerling ter versterking van de basisondersteuning in het VO.
- Programma 2 Expertise en arrangementen in het VO
 - Gewogen bedrag per leerling ten behoeve van extra ondersteuning in het VO
 - Maatwerkarrangementen
 - Veilige Route PrO
- Programma 3 Populatiebekostiging LWOO
- Programma 4 Bovenschoolse voorzieningen
- Programma 5 Advies en toelatingscommissie
- Programma 6 Ontwikkeling en innovatie
 - Deskundigheidsbevordering en scholing (schooloverstijgend)
 - Innovatiebudget
- Programma 7 Personeel en organisatie
- Programma 8 Hoogbegaafdheid (tot en met kalenderjaar 2022)
- Programma 9 Nieuw ondersteuningsplan (alleen kalenderjaar 2022)

E4.4 Inkoop en aanbesteden

Het SWV heeft een kleine vaste bezetting. Voor specifieke taken koopt het SWV expertise in. Het betreft taken als:

- adviescommissie toelaatbaarheid
- personele bezetting OPDC
- trajectbegeleiding
- OZAPP begeleiding
- onafhankelijk voorzitter toezichhoudend bestuur
- administratiekantoor
- controller en accountant
- functionaris gegevensbescherming

Het SWV stelt daarnaast VO-scholen in staat via het SWV schoolondersteuning tegen een groepstarief te betrekken van De Kracht en OC Leijpark.

E4.5 Risicoparagraaf

Er zijn meerdere risico's die het realiseren van de ambitie van het SWV in de weg staan. Deze worden benoemd in de meerjarenbegroting en in de risicoparagraaf van het jaarverslag.

Het SWV ontvangt middelen op basis van het totaal aantal leerlingen. Hoe beter het lukt leerlingen passende ondersteuning te bieden binnen het VO, des te meer middelen er voor het VO beschikbaar zijn. Lukt dit niet, dan krimpt het budget dat het SWV ter beschikking kan stellen voor ondersteuning op de VO-scholen.

Aangezien het VSO-aandeel op teldatum 1 oktober 2021 hoog is, heeft het SWV voor 2022 en 2023 een negatief resultaat begroot. Het SWV koerst op versterking van de ondersteuning in het VO,

**SAMEN
WERKINGS
VERBAND**

VO De Langstraat

hetgeen in 2024 tot een sluitende begroting leidt. Indien het aandeel VSO echter aanhoudend hoog blijft, zijn de middelen ontoereikend om de programma's van het SWV in volle omvang uit te voeren.

De verschillen in bekostiging tussen VO en VSO zijn fors. De landelijke doelstelling van het realiseren van steeds inclusiever onderwijs tot en met 2035 kan alleen gerealiseerd worden als het VO voldoende middelen tot haar beschikking heeft om de ondersteuning in te richten.

Deel F Jaarplan 2022

Het SWV stelt jaarlijks een jaarplan op. In het jaarplan worden de beleidsprioriteiten vertaald in activiteiten. De eerste activiteiten van het OP 2022-2026 kunnen vanaf augustus 2022 van start gaan, aangezien er voorafgaande aan kalenderjaar 2022 brede steun voor deze activiteiten bleek te zijn. Vanaf het jaarplan 2023 worden activiteiten die bij de totstandkoming van het OP nog nadere uitwerking vereisten toegevoegd.

Onderstaande activiteiten zijn een uitwerking van de drie beleidsprioriteiten van het OP.

- Versterking basisondersteuning: activiteit 1, 2, 5 en 9
- Versterking bovenschools netwerk: activiteit 3
- Nauwere samenwerking met VSO: activiteit 4

Naast activiteiten die gerelateerd zijn aan de beleidsprioriteiten, ontwikkelt het SWV aanvullende activiteiten. In 2022 betreft dit activiteit 6a, 6b, 7 en 8.

Activiteit 1 Beknopt en handzaam schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Wat wil het SWV bereiken?	Totstandkoming van een overzichtelijk SOP waaruit voor onderwijs medewerkers en ouders blijkt welke ondersteuning elke school biedt.
Wat gaat het SWV daarvoor doen?	Het SWV gaat op zoek naar geschikte SOP's en stelt na overleg met de ondersteuningscoördinatoren een nieuw format voor.
Hoe meet het SWV de behaalde prestaties?	Het SWV bevraagt enkele gebruikers de gebruiksvriendelijkheid te beoordelen en evalueert het gebruik van het SOP twee jaar na invoering.
Welke effecten zijn zichtbaar?	Het SOP is beknopt en concreet. De ondersteuning die scholen bieden is eenvoudig onderling te vergelijken.

Activiteit 2 Handzaam ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Wat wil het SWV bereiken?	In het OPP is de ondersteuning beknopt, eenduidig en uitvoerbaar weergegeven. De ontwikkeling is meetbaar, de inzet betaalbaar.
Wat gaat het SWV daarvoor doen?	De ACT bespreekt haar bevindingen met de OPP's jaarlijks met de ondersteuningscoördinator van iedere school en eerder indien nodig.
Hoe meet het SWV de behaalde prestaties?	In het jaarverslag van de ACT wordt beschreven welke ontwikkeling er in de kwaliteit van de OPP's zichtbaar is.
Welke effecten zijn zichtbaar?	Het OPP is een levend document, inhoudelijk van goede kwaliteit, dat leerling, ouders en school inzicht biedt in de ontwikkeling van de leerling en onderwijsmedewerkers in staat stelt de juiste ondersteuning te bieden binnen de mogelijkheden van de school.

Activiteit 3 Innovatie ter ondersteuning van inclusiever onderwijs

Wat wil het SWV bereiken?	Geleidelijke uitbreiding van ondersteuningsaanbod VO (en realisatie van inclusiever onderwijs), bij voorkeur samen met (een expert van) het VSO en/of een medewerker van jeugdhulp.
Wat gaat het SWV daarvoor doen?	Het SWV stelt een innovatiebudget ter beschikking waarmee expertise en aanbod van ondersteuning in het VO wordt vergroot.
Hoe meet het SWV de behaalde prestaties?	Aan het einde van het schooljaar rapporteert de VO-school het effect van de innovatie op het ondersteuningsaanbod van de school.
Welke effecten zijn zichtbaar?	Het VO-veld wordt stap voor stap inclusiever, meer leerlingen die nu nog een beroep doen op VSO krijgen thuis nabij regulier onderwijs.

Activiteit 4 Terugkeer naar regulier onderwijs na (tijdelijke) plaatsing in het speciaal onderwijs

Wat wil het SWV bereiken?	Het stimuleren van de kansrijke overstap van (V)SO leerlingen die starten in het reguliere VO.
Wat gaat het SWV daarvoor doen?	Het SWV bereidt beleid een procedure voor inzake terugplaatsing van (V)SO leerlingen voor wie de TLV afloopt. Onderdelen hiervan zijn: - terugkeerbudget dat de VO-school in staat stelt tijdelijk extra ondersteuning te bieden, bij voorkeur met expertise vanuit het (V)SO. - mogelijkheid om VSO-leerlingen voorafgaand aan het nieuwe schooljaar te laten 'kennismaken' met het VO en na deze 'observatieperiode' te komen tot keuze uit verlenging TLV, symbiose of regulier VO. - verzoek aan VO en VSO regelmatig te overleggen over de voortgang.
Hoe meet het SWV de behaalde prestaties?	De VO-school rapporteert het effect van de overstap aan het einde van het schooljaar aan SWV en toeleverende (V)SO-school.
Welke effecten zijn zichtbaar?	Inzicht binnen VO en (V)SO over ondersteuning die andere schooltypen bieden en inzicht in de voorwaarden voor een succesvolle terugkeer.

Activiteit 5 Uitbreiding schoolondersteuningsprofiel vanwege steeds inclusiever onderwijs

Wat wil het SWV bereiken?	Het VO wordt inclusiever. Meer leerlingen krijgen passende onderwijs-ondersteuning in het VO, docenten zijn hiertoe steeds beter toegerust.
Wat gaat het SWV daarvoor doen?	Het SWV bevraagt scholen jaarlijks hoe zij de verbreding van hun SOP realiseren en brengt de uitslagen hiervan in kaart.
Hoe meet het SWV de behaalde prestaties?	In het overzicht worden aanpassingen in de ondersteuningsstructuur in kleur weergegeven en daarmee zichtbaar voor alle schoolbesturen.

Welke effecten zijn zichtbaar?	Alle scholen realiseren stapsgewijs een meer thuisnabij en daarmee inclusiever ondersteuningsaanbod.
--------------------------------	--

Activiteit 6a Thuiszitten voorkomen

Wat wil het SWV bereiken?	Passend onderwijsaanbod voor leerlingen die vast dreigen te lopen op school omdat zij belemmeringen ervaren bij leren of (samen)werken in een groep, snelheid en afwisseling van programma, eisen (zoals toetsen) die aan hen gesteld worden of de manier van lesgeven streven.
Wat gaat het SWV daarvoor doen?	Het SWV stuurt op tijdige ondersteuning vanuit het OPDC/het expertteam en op handelen conform het thuiszittersprotocol. Het SWV faciliteert uitwisselingsbijeenkomsten met alle samenwerkingspartners gericht op de implementatie van het protocol.
Hoe meet het SWV de behaalde prestaties?	Het SWV monitort, in samenspraak met ondersteuningscoördinatoren en leerplichtambtenaren, de ontwikkeling van (potentiele) thuiszitters in VO en VSO op basis van registratie van kwantitatieve en kwalitatieve gegevens en evalueert samenwerking/opbrengst in de monitorgesprekken.
Welke effecten zijn zichtbaar?	Het systeem is eenvoudig en eenduidig en maakt vroegsignalering mogelijk. Het aantal thuiszitters daalt, leerlingen krijgen eerder passend onderwijsaanbod gericht op hervatting van onderwijs in de school.

Activiteit 6b Aanwezigheidsregistratie

Wat wil het SWV bereiken?	Scholen en leerplicht optimaliseren verzuim- c.q. aanwezigheidsbeleid om structureel verzuim te voorkomen.
Wat gaat het SWV daarvoor doen?	De landelijke discussie over aanwezigheid versus afwezigheid agenderen bij directeuren, ondersteuningscoördinatoren en leerplicht.
Hoe meet het SWV de behaalde prestaties?	Het SWV monitort de effecten van het aanwezigheidsbeleid jaarlijks op basis van de registratie in Tommy.
Welke effecten zijn zichtbaar?	Scholen handelen conform het thuiszittersprotocol. Scholen, leerplicht en SWV hebben meer inzicht in casuïstiek en kunnen tijdig interveniëren. Aanwezigheidspercentages stijgen, thuiszitten neemt af.

Activiteit 7 Gegevensdeling in belang van goede ondersteuning en zorg

Wat wil het SWV bereiken?	Tijdige informatie-uitwisseling tussen onderwijs en jeugdhulpverlening/ jeugdzorg in het belang van de ontwikkeling van de leerling met inachtneming van de proportionaliteit zoals aangegeven in de AVG.
Wat gaat het SWV daarvoor doen?	In lijn met samenwerkingsafspraken in het grijze gebied onderwijs-zorg maakt het SWV procesafspraken met gemeenten om vast te stellen welke gegevensdeling nodig is en hoe dit kan plaatsvinden. SWV koppelt terug naar verantwoordelijken waar dit niet conform afspraak verloopt.
Hoe meet het SWV de behaalde prestaties?	Het SWV bevraagt de ondersteuningscoördinatoren en de jeugdprofessionals tweejaarlijks hoe de gegevensuitwisseling verloopt.
Welke effecten zijn zichtbaar?	Informatie die van belang is voor zowel ondersteuning op school als jeugdhulpverlening is tijdig beschikbaar.

Activiteit 8 Meer conformiteit in uitvoering leerplichtbeleid, meer onderlinge samenwerking

Wat wil het SWV bereiken?	Versterking van de samenwerking met en tussen afdelingen leerplicht in de verschillende gemeenten ten behoeve van het onderwijs.
Wat gaat het SWV daarvoor doen?	Het SWV organiseert elk half jaar een leerplichtoverleg waarin casussen worden besproken, informatie gedeeld, afstemming wordt nagestreefd.
Hoe meet het SWV de behaalde prestaties?	Het SWV monitort het aantal casussen dat stagneert en waarvoor niet tijdig een passende oplossing wordt gevonden.
Welke effecten zijn zichtbaar?	Beleid en uitvoering van de verschillende afdelingen leerplicht komt overeen, scholen (en daarmee leerlingen) weten waar ze aan toe zijn.

Activiteit 9 Kwaliteitssysteem voor het OPDC

Wat wil het SWV bereiken?	Het SWV richt samen met het OPDC een kwaliteitssysteem voor het OPDC in.
Wat gaat het SWV daarvoor doen?	Het SWV ontvangt jaarlijks het jaarverslag OPDC. Het SWV onderzoekt wat er aanvullend nodig is voor een volwaardig kwaliteitssysteem.
Hoe meet het SWV de behaalde prestaties?	Het SWV neemt de evaluatie van de kwaliteit van het OPDC op in de kwaliteitscyclus het SWV.
Welke effecten zijn zichtbaar?	Het SWV heeft zicht op de kwaliteit van het OPDC en de ontwikkelingen daarin.

Deel G Bijlagen

Bijlage G1 Afkortingen

ACT	Adviescommissie Toelaatbaarheid
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
DO	Directeuren overleg
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EMB	Ernstige Meervoudige Beperking
GGD	Geneeskundige Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GPO	Geschillencommissie Passend Onderwijs
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
IDU	In-, Door- en Uitstroomgegevens
IOT	Intern Ondersteuningsteam
IQ	Intelligentie Quotiënt
ISK	Internationale Schakelklas
IVO	Indicatiestelling Vanuit Onderwijsbehoefte
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
Lgf	Leerlinggebonden financiering
LPO	Netwerk van leidinggevenden Passend Onderwijs
LWOE	Landelijk werkverband onderwijs en epilepsie
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs
MR	Medezeggenschapsraad
MBO	Middelbaar beroeps onderwijs
OCO	Ondersteuningscoördinatoren
OC&W	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OJS	Ouder- en jeugdsteunpunt
OKR	Onderwijskundig Rapport
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OP	Ondersteuningsplan
OPDC	Orthopedagogisch Didactisch Centrum Boost!
OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan
OPR	Ondersteuningsplanraad
OT	Ondersteuningsteam
OZAPP	Onderwijs zorg arrangement psychische problematiek
OZL	Onderwijsondersteuning zieke leerling
PDCA	Plan – do – check – act cyclus
PO	Primair onderwijs
POVO	Overlegplatform Primair Onderwijs Voortgezet Onderwijs
PrO	Praktijkonderwijs
REC	Regionaal Expertise Centrum
SBO	Speciaal basisonderwijs

SO	Speciaal onderwijs
SOP	Schoolondersteuningsprofiel
SWV	Samenwerkingsverband
TAC	Toelaatbaarheids- en Adviescommissie van samenwerkingsverband PO LHA
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring (voor PrO of VSO)
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VO	Voortgezet onderwijs
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
VT	Veilig Thuis
VWO	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs
WSNS	Weer samen naar school
WVO	Wet op Voortgezet Onderwijs

Bijlage G2 Overzichten scholen en schoolbesturen

Overzicht aangesloten schoolbesturen en scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs

Naam school	Vestigingsplaats	Type onderwijs/ uitstroom	BRIN nummer	Bevoegd gezag/ bestuursnummer
SG De Overlaat	Waalwijk	Vmbo bkg	05AX	St. Samenwerkingsschool De Overlaat, 58722
Van Haestrechtcollege	Kaatsheuvel	Vmbo bkg	16VK01	Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, 41211
Dr. Mollercollege	Waalwijk	Havo/vwo	16VK00	Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, 41211
Walewyc-mavo	Waalwijk	Vmbo gt	16VK02	Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, 41211
d'Oultremontcollege	Drunen	Vmbo gt, havo, vwo	16VK03	Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, 41211
Willem van Oranje College	Waalwijk	Vmbo gt, havo, vwo	01GH00	Willem van Oranje Scholengroep, 40681
Willem van Oranje College	Wijk en Aalburg	Vmbo bkg, havo, vwo	01GH01	Willem van Oranje Scholengroep, 40681
MET praktijkonderwijs	Waalwijk	PrO	23DB	Willem van Oranje Scholengroep, 40681
ISK Wereldschool Waalwijk	Waalwijk	Vmbo bk	01GH04	Willem van Oranje Scholengroep, 40681
Curio prinsentuin Andel	Andel	Vmbo bkg	21CY05	Stichting Curio, 31107
VSO Parcours	Tilburg	Vmbo bk, arbeid	01UB	Stichting Biezonderwijs, 73114
VSO De Keyzer	Goirle	Vmbo bkt, havo, vwo top	27YR	Stichting Biezonderwijs, 73114
VSO De Bodde	Tilburg	Dagbesteding of arbeid	01FX	Stichting Biezonderwijs, 73114

VSO Onderwijscentrum Leijpark	Tilburg	Vmbo bkg, arbeid of dagbesteding	02ZX	Stichting Onderwijscentrum Leijpark, 20233
VSO Mytyschool Gabriël	Den Bosch	Dagbesteding of arbeid	02SK	Stichting Gabriël, 74127
VSO Dieze college	Den Bosch	Vmbo bk	21GN	Stichting Koraal - Saltho

Overzicht niet-aangesloten VSO-scholen

Op teldatum 1-10-2021 gingen 116 leerlingen vanwege hun specifieke ondersteuningsvraag naar onderstaande scholen voor VSO die bestuurlijk niet bij het SWV zijn aangesloten.

Naam school	Vestigings- plaats	Onderwijstype	BRIN- nr	Bevoegd gezag
HUB Stedelijk VSO	Rosmalen	Dagbesteding, arbeid of mbo niveau 2	02SJ-00	HUB Noord-Brabant
Hub Noord-Brabant Boxtel	Boxtel	Dagbesteding, arbeid, vervolgonderwijs	02SJ-01	HUB Noord-Brabant
Hub Noord-Brabant Rosmalen	Rosmalen	Gericht op zelfredzaamheid en een zo groot mogelijke zelfstandigheid	01PD	HUB Noord-Brabant
Zuiderbos	Vught	Pro, vmbo, havo, vwo met mogelijkheden staatsexamen (behalve vwo)	23XK	St. Zuiderbos
De Cirkel	Gorinchem	Dagbesteding en beschutte arbeid	26MR	LOGOS
Plein 3 (Warandecollege)	Oosterhout	Vmbo, havo en vwo met mogelijkheden staatsexamen	23GY	Stichting Koraal - Driespan
Breda College	Breda	Dagbesteding, arbeid of vervolgonderwijs	21RO	INOS Stichting Katholiek Onderwijs Breda
De Berkenschutse	Heeze	Vmbo bkt, havo, vwo diplomagericht en uitstroom dagbesteding of arbeid	05HJ	Stichting Kempenhaeghe
Het Vada College	Boxtel	Dagbesteding, (beschutte) arbeid	03XK	Stichting Koraal - Saltho
Het Brederocollege	Breda	Vmbo bkt, havo	02RH14	Stichting Koraal - Driespan
De Kei	Breda	Vmbo bkt, havo	02RH12	Stichting Koraal - Driespan
Berkenhofcollege	Breda	Arbeid en vervolgonderwijs	02RH	Stichting Koraal - Driespan
Lingewaal College	Gorinchem	Vmbo t en havo	01UC19	Yulius Onderwijs
P.I.-school Hondsborg	Oisterwijk	Vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding	01OZ	Stichting Koraal - Saltho
VSO School Werkenrode	Groesbeek	Vmbo bb/kb/tl met staatsexamen, dagbesteding of arbeid	01JR	St. Onderwijsgroep Punt Speciaal

Bijlage G3 Overzicht van alle gemeenten c.q. woonplaatsen

De volgende woonplaatsen maken deel uit van de regio van het samenwerkingsverband.

Gemeente	Plaats
Altena	Almkerk
	Andel
	Babyloniënbroek
	Drongelen
	Eethen
	Genderen
	Giessen
	Meeuwen
	Oudendijk
	Rijswijk
	Spijk
	Uitwijk
	Uppel
	Veen
Heusden	Waardhuizen
	Wijk en Aalburg
	Woudrichem
	Doeveren
	Drunen
	Elshout
	Giersbergen
	Haarsteeg
	Hedikhuizen
	Heesbeen
	Herpt
	Heusden
	Nieuwkuijk
	Oudheusden
Vlijmen	
Loon op Zand	De Moer
	Kaatsheuvel
	Loon op Zand
Waalwijk	Sprang-Capelle
	Waalwijk
	Waspik

Bijlage G4 Ontwikkelingsperspectiefplan

Indien een leerling baat heeft bij meer ondersteuning dan binnen het reguliere curriculum wordt geboden, bespreekt de school met leerling en ouders welke ondersteuning zij binnen de basisondersteuning kan inzetten. De afspraken over de doelen waar de leerling naar toewerkt, worden vastgelegd in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Leerling en ouders ondertekenen het OPP. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP. Scholen zijn verplicht melding van het OPP en de geldingsduur te doen in BRON. Als een leerling aanvullende ondersteuning nodig heeft, wordt gekeken of jeugdhulp betrokken moet worden om tot een integrale aanpak te komen.

Het OPP laat zien welke curatieve ondersteuning de school inzet. Deze ondersteuning past binnen de kaders die de school in het schoolondersteuning profiel heeft vastgelegd. De school evalueert het effect van deze ondersteuning periodiek - minimaal een keer per jaar - met leerling en ouders en stelt waar nodig bij. Het OPP is concreet en handzaam. Het geeft de docent handvatten het onderwijs af te stemmen op de behoefte van de leerling. De school richt een zo eenvoudig mogelijke systematiek in zodat de doelen uitvoerbaar zijn voor leerling en medewerkers.

In het OPP dient tenminste het volgende te worden opgenomen.

- Het uitstroomprofiel: de onderwijssoort of het vervolgonderwijs waarnaar de leerling naar verwachting zal uitstromen, dan wel het soort arbeid of de vorm van dagbesteding.
- De onderbouwing van het uitstroomprofiel.
- De belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling. Dit zijn kind gebonden factoren en omgevingsfactoren die (mede) bepalen of een leerling een bepaalde uitstroombestemming kan bereiken.
- Het handelingsdeel: een omschrijving van de ondersteuning die is afgestemd op de behoefte van de leerling.
- Eventuele afwijking van het onderwijsprogramma.
- Eventuele afwijking in onderwijstijd (met inachtneming van de Variawet).

Ondersteuning die onder de basisondersteuning valt, hoeft niet te worden beschreven in het OPP.

Op het OPP is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Uit de AVG volgt dat in het OPP alleen persoonsgegevens mogen staan die noodzakelijk zijn voor het doel ervan.

Indien leerling en ouders zich niet kunnen vinden in de geboden ondersteuning en/of indien de communicatie hierover niet naar wens verloopt, kunnen ouders in overleg treden met het bestuur van de school, een klacht indienen bij de school of een beroep doen op ondersteuning van de onderwijs(zorg)consulent.

Bijlage G5 Scan met 13 kwaliteitsindicatoren

Preventieve en licht curatieve interventies

1. Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving.
2. Voor leerlingen die een passend curriculum nodig hebben is een ontwikkelingsperspectief vastgesteld.

Onderwijs ondersteuningsstructuur

3. De school heeft een effectieve interne onderwijs ondersteuningsstructuur.
4. De docenten, ondersteuningscoördinatoren en directeurs werken continu aan hun handelingsbekwaamheid en competenties.
5. De scholen hebben multidisciplinair overleg gericht op de ondersteuningsstructuur.
6. De ouders en leerlingen zijn actief betrokken bij het onderwijs.

Planmatig werken

7. De school heeft continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.
8. De school werkt opbrengstgericht en handelingsgericht aan de ontwikkeling van leerlingen.
9. De school voert beleid op het gebied van leerling ondersteuning.

Kwaliteit

10. De school werkt met effectieve methoden en aanpakken.
11. De school evalueert jaarlijks de effectiviteit van de leerling ondersteuning.
12. De school draagt leerlingen zorgvuldig over.
13. De school heeft een ondersteuningsprofiel (SOP) vastgesteld.

Bijlage G6 Afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen

Adviescommissie Toelaatbaarheid (ACT)

Wanneer een school moeite heeft te voldoen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van een leerling en wanneer er sprake is van handelingsverlegenheid, kan de school zich richten tot de adviescommissie toelaatbaarheid (ACT). De kerntaak van de ACT is het beoordelen van aanvragen van scholen over de continuering van de schoolloopbaan van leerlingen en het uitbrengen van advies hierover aan de directeur-bestuurder van het SWV VO De Langstraat. Binnen de kerntaak gaat het om het geven van advies bij de volgende vier type aanvragen:

1. de toelaatbaarheid van een leerling tot het voortgezet speciaal onderwijs en het op basis daarvan eventueel verstrekken van een toelaatbaarheidsverklaring VSO (TLV VSO);
2. de toelaatbaarheid van een leerling tot het praktijkonderwijs en het op basis daarvan eventueel verstrekken van een toelaatbaarheidsverklaring PrO (TLV PrO);
3. het inzetten van een arrangement orthopedagogisch didactisch centrum (OPDC) Boost!;
4. de te nemen stappen bij de continuering van de schoolloopbaan van een leerling dan wel over de inzet van extra ondersteuningsactiviteiten binnen de school of andere maatregelen, waaronder eventueel een advies over de inzet van trajectbegeleiding. Deze taak wordt in 2022 herzien in lijn met de voorstellen van de werkgroep bovenschoolse voorzieningen.

De ACT stelt een jaarverslag op, waarin zij haar werkwijze evalueert en aanbevelingen doet ten aanzien van eventuele verbeteringen. De ontwikkelingen in leerlingenaantallen, leerlingenstromen,

en deelname aan Pro, VSO en het OPDC worden inzichtelijk gemaakt, evenals de ontwikkelingen rond thuiszitters.

Samenstelling ACT

De ACT bestaat uit functionarissen die kennis hebben van de wet- en regelgeving passend onderwijs, het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs, het speciaal onderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs, OPDC Boost! en van de ondersteuningsstructuur van de betreffende scholen. Ook hebben zij kennis van en inzicht in de ondersteunings- en onderwijsbehoeften van de aangemelde leerlingen en zijn zij in staat een adequate analyse uit te voeren van de beschikbare gegevens zoals het aanmeldingsformulier, het ontwikkelingsperspectief en de onderzoeksgegevens over de leerling. Tot slot hebben zij ook kennis van de werkzaamheden van de instellingen voor jeugdzorg in de regio.

Conform de wet wordt het advies van de ACT door twee onafhankelijke deskundigen geformuleerd: een orthopedagoog en een tweede deskundige. De expertise van de tweede deskundige is gericht is op de ondersteuningsbehoefte van de leerling over wiens toelaatbaarheid wordt geadviseerd. Om de onafhankelijkheid van het advies te waarborgen rouleren de leden van de ACT per casus het eigenaarschap en bereiden zij de aanvraag onafhankelijk van elkaar voor. De vaste samenstelling van de ACT bestaat uit drie deskundigen: een orthopedagoog generalist, een basis orthopedagoog met aantekening diagnostiek en een pedagoog/leerkracht. Indien een andere deskundigheid vereist is, betreft het bestuur het advies van deze deskundige. Bij specifieke vragen van sociaal medische aard en bij het formuleren van een advies bij het verstrekken van een TLV met een bekostigingscategorie "midden" en "hoog" wordt de expertise van een jeugdarts gevraagd. Over de inzet van deze jeugdarts als 2e deskundige zijn structurele werkafspraken gemaakt met de GGD Hart voor Brabant.

Procedure aanvraag

De VO-school waar de leerling is ingeschreven dient bij de ACT een (advies)aanvraag in via het beveiligde systeem Tommy. De aanvraag is ondertekend door leerling en ouders en aangevuld met een recent geëvalueerd ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Het OPP bevat alle relevante informatie over de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling en het effect van de door de school ingezette ondersteuning. Wanneer hulpverlening betrokken is bij de leerling of het gezin, is dit terug te lezen in het OPP in de vorm van een korte beschrijving van wat er is gedaan en met welk resultaat.

Net als in het VO hebben ouders vrije keuze wanneer het gaat om het VSO. Voorwaarde voor toelating is wel dat de school de juiste ondersteuning kan bieden. Indien de leerling niet zelfstandig naar de VSO-school buiten de regio kan reizen, kunnen ouders een aanvraag voor leerlingenvervoer doen bij de gemeente. Een TLV is geldig voor alle VSO-scholen binnen de categorie waarvoor de TLV is afgegeven en blijft van kracht bij de overstap naar een andere VSO-school vanwege verhuizing of vanwege andere redenen.

De aanvraag wordt met de aanvrager besproken in de ACT vergadering. De aanvrager is in het algemeen de ondersteuningscoördinator van de school. Het SWV VO De Langstraat kiest voor een integrale en multidisciplinaire wijze van bespreking en kijkt naar de leerling in de context van school, het gezin, de vrije tijd en -indien van toepassing- de jeugdhulpverlening. Op basis daarvan wordt aan de directeur-bestuurder van het SWV een advies gegeven over de continuering van de

schoolloopbaan. Hierbij wordt rekening gehouden met de (on)mogelijkheden binnen de regio. De beslissing van de directeur-bestuurder wordt toegezonden aan de school, die dit bespreekt met de leerling en de ouders.

Ouders als partner

Het SWV hecht aan samenwerking met ouders: het educatief partnerschap. De positie van ouders is in verschillende procedures binnen de scholen en het SWV verankerd. Voor de ACT betekent dit dat op de volgende wijze omgegaan wordt met de betrokkenheid van de ouders en leerling:

- de aanmelding van de leerling bij de ACT vindt plaats door het schoolbestuur waar de leerling is ingeschreven;
- de ouders geven toestemming tot aanmelding door middel van het plaatsen van een handtekening op het aanmeldformulier, waarbij zij ook instemmen met het beschikbaar stellen van relevante informatie aan de ACT en met het opvragen van aanvullende gegevens over de leerling bij andere instellingen door de ACT.
- Indien de leerling ouder is dan 16 jaar is ook de instemming van de leerling noodzakelijk;
- het algemeen beleid is dat school op overeenstemming gericht overleg voert met ouders en leerling en zichtbaar maakt in de aanmelding dat zij akkoord zijn met de adviesvraag aan de ACT. Daarbij is de zienswijze van ouders en leerling van belang. In het aanmeldformulier wordt aan beiden gevraagd om hun zienswijze toe te lichten;
- ouders en leerling worden binnen een week na het uitbrengen van het advies door de ACT zowel mondeling als schriftelijk op de hoogte gebracht van het besluit van de directeur-bestuurder van het SWV door de vertegenwoordiger van de school of het schoolbestuur. Daarbij worden zij ook geïnformeerd over de mogelijkheid van beroep en bezwaar tegen de beslissing;
- in uitzonderlijke gevallen kan het schoolbestuur overgaan tot aanmelding bij de commissie zonder de toestemming van ouders. De wet passend onderwijs biedt die mogelijkheid. Dat kan alleen wanneer het in het belang van de schoolloopbaan van de leerling is en school zich aantoonbaar heeft ingespannen om overeenstemming te bereiken met ouders over de aanvraag. De school mag in dat geval alleen eigen verslaglegging toesturen en geen gebruik maken van externe verslagen en rapportages over de leerling.
- Gedurende het hele proces is de school verantwoordelijk voor de communicatie met en de informatievoorziening richting ouders en leerling.

Bezwaar

In een begeleidende brief wordt informatie gegeven over de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen het genomen besluit. Ouders nemen in dat geval contact op met de directeur-bestuurder van het SWV. Het bezwaar kan leiden tot het heropenen van het dossier indien er nieuwe of aanvullende informatie beschikbaar is. Indien dat niet leidt tot een oplossing kunnen ouders of school in beroep gaan bij de landelijke geschillencommissie. Ook is het mogelijk advies en bemiddeling aan te vragen bij een onderwijsconsulent. Voor meer informatie wordt verwezen naar de bezwaarprocedure.

Termijn

De geldigheidsduur van een toelaatbaarheidsverklaring voortgezet speciaal onderwijs (TLV VSO) varieert. De wettelijke minimale looptijd is één schooljaar. Dat is erg kort en gezien alle

administratieve handelingen en bureaucratie heeft het SWV besloten TLV's voor minimaal twee jaar af te geven. Is de verwachting dat VSO blijvend de beste optie voor de leerling is, dan geeft het SWV een TLV af voor de nominale verblijfsduur van de opleiding. Het SWV spreekt vaste tussentijdse ijkpunten af met de VSO-school. Zo krijgt de ACT naast zicht op de ontwikkeling van de jongere ook zicht op de vormen van ondersteuning die de verschillende VSO-scholen inzetten, hetgeen haar helpt bij de beoordeling van nieuwe TLV-aanvragen. Bij het verstrekken van een TLV hanteert het SWV maximaal de nominale verblijfsduur van de opleiding die de leerling volgt als uitgangspunt. Een deel van de leerlingen zal meer tijd nodig hebben, net als in het reguliere VO.

Verlenging termijn TLV

Indien de VSO-school een half jaar voor de einddatum van de TLV constateert dat de verwachting is dat het VSO de beste optie blijft voor de leerling, dan vraagt de VSO-school vóór 1 april een verlenging van de TLV VSO aan. Het OPP laat zien welke ondersteuning de school heeft ingezet, wat het effect daarvan is geweest en of de uitstroombestemming van de leerling is gewijzigd. Indien het SWV terugplaatsing na afloop van de TLV had geadviseerd en er toch een verlenging wordt aangevraagd, geeft de VSO-school aan wat de reden is dat dit niet is gelukt. Met deze informatie kan het SWV haar taak van monitoring van beleid en uitvoering vormgeven. In de aanvraag voor verlenging bij uitstroombestemming dagbesteding of beschut werk vermeldt het VSO tevens hoe zij leerling en ouders voorbereidt op uitstroom uit onderwijs en wat het standpunt van leerling en ouders hierover is.

Uitzonderingen

Bij leerlingen met uitstroombestemming arbeid, beschut werk of dagbesteding is er geen sprake van een nominale verblijfsduur. Voor leerlingen met uitstroombestemming beschut werk geldt dat de gemeente voor hen aan de slag gaat om een geschikte werkplek te vinden. Aan het aanvragen van een advies beschut werk is geen leeftijdsgrens gebonden. Ook voor ernstig meervoudig beperkte (EMB) leerlingen is het veelal passend om op 18-jarige leeftijd naar dagbesteding uit te stromen. Het VSO bereidt deze leerlingen en hun ouders in een vroeg stadium voor op hoe en wanneer ze gaan uitstromen uit onderwijs en welke keuzes hierin mogelijk zijn. De school gaat met hen op zoek naar een geschikte vervolgplek. Wanneer het toch wenselijk wordt geacht om een leerling tot 20-jarige leeftijd onderwijs aan te bieden op het VSO, stelt de VSO school een transitieplan op, waaruit blijkt in welke mate er nog sprake is van onderwijsontwikkeling en wanneer de leerling de overstap naar arbeid, beschut werk of dagbesteding gaat maken. Dit plan wordt gedeeld met het samenwerkingsverband.

Terugkeer naar regulier VO mogelijk?

Indien terugkeer naar regulier onderwijs (VO) mogelijk wordt geacht, wordt dit terugkomperspectief expliciet vermeld bij de afgifte van de TLV, alsmede het verzoek dit expliciet op te nemen in het ontwikkelingsperspectief. De VSO school onderzoekt vroegtijdig (uiterlijk 1 februari) of de leerling in aanmerking komt voor terugkeer naar regulier VO vanaf het eerstvolgende schooljaar. Zo nodig wordt met bemiddeling van het SWV een VO-school gezocht die de gevraagde ondersteuning kan bieden. Voor leerlingen bij wie wordt toegewerkt naar een overstap naar regulier onderwijs, verstrekt het SWV een TLV van maximaal twee jaar.

Bekostiging

Met het toekennen van een TLV VSO stelt het SWV extra middelen beschikbaar voor de ondersteuning van een leerling. Dit betekent dat de VSO-school voor elke leerling, naast de reguliere bekostiging, aanvullende middelen voor specialistische ondersteuning ter beschikking krijgt.

Voor een leerling die vanuit het primair onderwijs naar het VSO gaat, geldt woonplaatsbekostiging. Dit betekent dat de aanvraag wordt gedaan bij het SWV van de regio waarin de leerling woonachtig is. Het PrO vormt hierop vooralsnog een uitzondering. Als een leerling eenmaal gestart is in het regulier VO of zich inschrijft voor het PrO, geldt standplaatsbekostiging. De VO-school vraagt de TLV aan bij het SWV waarbij de school is aangesloten. Bij leerlingen die door justitie in een gesloten justitiële jeugdinstantie (JJI) of gesloten jeugdinstantie (GJI) worden geplaatst, is sprake van plaats bekostiging ten laste van de centrale overheid.

Het SWV geeft bij het verstrekken van een TLV VSO aan om welke bekostigingscategorie het gaat. Dit is in de regel categorie 1. Op 1 oktober 2021 zaten 4,34% van alle leerlingen op het VSO (290 leerlingen), waarvan 3,82% een categorie 1 bekostiging heeft, 0,34% een categorie 2 en 0,18% een categorie 3.

Een TLV categorie 1 is in het algemeen toereikend om passende ondersteuning te kunnen bieden. Als leerlingen een zeer grote specialistische ondersteuningsbehoefte hebben, geeft de aanvragende school aan welke concrete aanvullende inzet en begeleiding noodzakelijk is, hoe ze de ondersteuning inricht en voor welke periode. De adviescommissie toelaatbaarheid (ACT) kan adviseren ter uitbreiding van een meerjarige TLV categorie 1 een arrangement toe te kennen voor maximaal een schooljaar. Dit geldt bijvoorbeeld voor leerlingen die naast leermoeilijkheden aanvullende beperkingen hebben en extra specialistische ondersteuning op onderwijskundig gebied nodig hebben. Indien de extra specialistische ondersteuning langdurig nodig is, bewezen effect sorteert én de leerling volledig naar school gaat, kan de TLV categorie 1 worden omgezet in een TLV categorie 2. Wordt er veel of zelfs uitsluitend (digitaal) onderwijs op afstand wordt aangeboden, dan is bekostigingscategorie 1 toereikend. Voor met name leerlingen met een zeer intensieve onderwijs- en ondersteuningsbehoefte, zoals bijvoorbeeld ernstig meervoudig beperkte leerlingen (EMB), is een TLV VSO categorie 3 beschikbaar.

Bijlage G7 25 verbetermaatregelen overheid november 2020

Voor leerlingen en ouders gelden de volgende maatregelen:

1. Het leerrecht wordt verankerd in de wet.
2. Een landelijke norm voor basisondersteuning wordt ontwikkeld met een brede basis van wat elke school minimaal moet kunnen bieden aan ondersteuning.
3. Een strakkere zorgplicht wordt doorgevoerd, zodat het 'wegadviseren' van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte naar andere scholen wordt voorkomen.
4. Het hoorrecht wordt wettelijk verankerd, zodat leerlingen te allen tijde kunnen meepraten en bepalen wat ze nodig hebben aan ondersteuning.
5. Er wordt een vast aanspreekpunt voor elke VO-leerling gecreëerd.

6. Er komt betere informatie over het ondersteuningsaanbod in de schoolgids. Deze informatie wordt jaarlijks vastgesteld met advies van de medezeggenschapsraad.
7. In elk SWV wordt een onafhankelijk ouder- en jeugdsteunpunt ingericht.
8. Er wordt meer mogelijk gemaakt voor leerlingen met zeer complexe ondersteuningsbehoeften (onder meer ernstig meervoudig beperkte leerlingen (EMB) en hoogbegaafden) om zo thuiszitten te voorkomen.
9. Er wordt een wettelijke verplichting ontwikkeld die samenwerkingsverbanden en gemeenten verplicht een regionale doorbraakaanpak te organiseren wanneer onderwijs en zorg niet tot een aanbod komen.
10. Er wordt ondersteuning geboden van onder meer de onderwijsconsulenten als ouders en school er niet samen uitkomen.
11. De landelijk bindende geschillencommissie wordt permanent, zodat ouders altijd een mogelijkheid hebben hun geschil voor te leggen.
12. De Veilig Thuis-melding bij puur een geschil over Passend Onderwijs wordt afgeschaft, omdat zo'n melding een te grote impact heeft.
13. Door de inspectie wordt meer en beter toezicht gehouden op passende ondersteuning in het regulier onderwijs en op de samenwerkingsverbanden.

Voor leraren en schoolleiders gelden de volgende maatregelen:

14. Via onder meer de norm basisondersteuning wordt helder gemaakt wat van leraren en schoolleiders wordt verwacht.
15. Er wordt meer betrokkenheid en inspraak van leraren georganiseerd. Het is transparant voor iedereen hoeveel geld er voor Passend Onderwijs beschikbaar is.
16. De expertise van de jeugdhulp wordt beter benut in de school.
17. Passend Onderwijs wordt beter verankerd in de curricula van de lerarenopleidingen, zodat leraren beter worden voorbereid op Passend Onderwijs.
18. Onnodige bureaucratie wordt verminderd, zodat leraren en school minder administratie hebben.

Voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden gelden de volgende maatregelen:

19. Een programma van eisen voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden wordt ontwikkeld, waarin helder wordt gemaakt wie waarvoor verantwoordelijk is.
20. Meer dialoog wordt verlangd (met onder meer met de OPR die instemmingsrecht op meerjarenbegroting krijgt) en het OP wordt beter benut om afspraken te maken.
21. De governance van samenwerkingsverbanden wordt verder verbeterd, zodat de effectiviteit van samenwerkingsverbanden wordt vergroot en intern toezicht onafhankelijk functioneert.
22. De organisatie van samenwerkingsverbanden wordt beter ingericht, zodat onnodige kosten worden voorkomen (administratieve handelingen) en er meer geld resteert voor Passend Onderwijs.
23. De onnodige reserves van samenwerkingsverbanden worden aangepakt.
24. Het Steunpunt Passend Onderwijs wordt voortgezet.
25. De directe bekostiging van het PrO wordt verkend.

Bijlage G8 Vangnetbepaling

Toegevoegd aan Ondersteuningsplan op 16 oktober 2022

Gelet op artikel 18, lid g uit de WPO (of artikel 17, lid h uit de WVO) wordt door ons samenwerkingsverband de vangnetbekostiging vastgesteld op een manier die aansluit op de handreiking van het Steunpunt Passend Onderwijs bestaande uit de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO, het Netwerk LPO en de Sectorraad SWV VO. De samenwerkingsverbanden VO in Brabant en Zeeland kiezen collectief voor dezelfde regeling. De vangnetbekostiging is er voor VSO-scholen als er een meer dan gemiddelde toename van het aantal inschreven leerlingen met een TLV en residentiële leerlingen uit SWV VO De Langstraat, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI, heeft plaatsgevonden in de periode 2 feb-1 juni. Ons samenwerkingsverband zal de school bekostigen aan de hand van de netto instroom per ondersteuningscategorie van leerlingen met een nieuwe TLV en nieuwe residentiële leerlingen (niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari-1 juni. Deze bekostiging heeft betrekking op het kalenderjaar dat volgt op de periode waarin de instroom heeft plaatsgevonden.

De vangnetbepaling wordt als volgt uitgevoerd:

1. De VSO-school stelt zelf vast dat het aantal ingeschreven leerlingen met een TLV (inclusief de residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) binnen de school in de periode 2 feb-1 juni meer is toegenomen dan in de periode 1 sept-1 feb. Als dit het geval is, dan is er sprake van een meer dan gemiddelde toename en worden de volgende stappen gevolgd.
 2. De VSO-school stuurt een declaratie naar het samenwerkingsverband, waarin onderstaande opsomming verwerkt is. De declaratie wordt uiterlijk 1 okt verstuurd. Indien dit vanwege omstandigheden niet lukt, dan laat de VSO-school dit uiterlijk 1 okt aan het SWV weten en wordt er gezamenlijk naar een oplossing gezocht.
 - a. Een onderbouwing van de meer dan gemiddelde toename uit stap 1.
 - b. De netto instroom (instroom minus uitstroom) per ondersteuningscategorie uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 feb-1 juni. De instroom betreft alle ingeschreven leerlingen met een nieuwe TLV en nieuwe residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI/GJI. Voor de uitstroom zijn alle leerlingen relevant, niet zijnde ingeschreven bij JJI/GJI.
 - c. Het bedrag per ondersteuningscategorie, dat bestaat uit de netto instroom per ondersteuningscategorie vermenigvuldigt met de bedragen uit de ministeriële regeling.
 - d. Het totaal bedrag voor ons samenwerkingsverband, dat bestaat uit een optelsom van de bedragen per ondersteuningscategorie. Indien dit totaal bedrag negatief is, stuurt de VSO-school geen declaratie naar ons samenwerkingsverband.
 3. Het samenwerkingsverband verifieert de declaratie van het bestuur op basis van de beschikbare informatie vanuit DUO. Bij correcte verificatie, maakt het samenwerkingsverband het bedrag naar de VSO-school over in het nieuwe kalenderjaar.
- Mocht er door deze regeling een onevenredige (financiële) belasting blijken te ontstaan voor het SWV en er op bestuursniveau minder groei is, gaan partijen met elkaar in gesprek.

De samenwerkingsverbanden VO in Brabant en Zeeland monitoren de uitvoering van de regeling en evalueren deze in het najaar van 2025 in het gezamenlijk overleg van de SWV-en.